

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

1999. augusztus 31.

VI. évfolyam, 28. szám

te c h n i k a

NYOMTATÓK
ÉS FAXOK

TEL.: 327-4070 • OKI INFOFAX: 436-2222/1881

OKI

People to People Technology

ÚJ HONLAP: OKIHU.HU

KÖNNYŰ AZ ISKOLATÁSKA?

12-13. OLDAL

www.comptech.hu

Felkészült az igazán élethű képekre?

Kizárólagos importőr
Fax: 06 (23) 417 310
www.ratrade.hu
EPSON HOTLINE: 06 (23) 415 295
Keresse az üzletekben!

EPSON Stylus Photo 1200

Kiemelkedő nyomtatási minőség A3+ formátumig.

- az irodai alkalmazásokon túlmenően, kiváló fénykép és grafikai nyomtatás
- nyomtatás 6 szín felhasználásával
- Szabad szemmel nem látható pontméret
- 1440 dpi normál papíron is
- USB interfész

Tovább fokozhatja az élethűséget az alábbi EPSON termékek használatával:

- Photo PC-750 Z digitális fényképezőgép
- GT - 7000 Photo szkennel

EURÓPA LEGJOBB DIGITÁLIS NYOMTATÓJA 1999-2000 EISA Photo Award

EPSON®

NOKIA 3210

A Nokia 3210 egy komoly és megbízható mobiltelefon. Akár két hétig is készenléti állapotban marad anélkül, hogy az akkumulátorát fel kellene tölteni. Ügyel a vonalaira, mert két sávon (900 és 1800 MHz-en) is üzemeltethető. Sőt ez az első olyan mobiltelefon, amellyel képes üzeneteket is küldhet akkor, ha a hálózat ezt lehetővé teszi.

A Nokia 3210 ügyel a külsejére is, arra, hogy mindig vidámságot tükrözzön. Ez egy olyan mobiltelefon, amelynek Xpress-on™ elő- és hátlapja is könnyedén cserélhető.

Az új Nokia 3210 vidám külseje komoly belsőt takar.

Vidám külső.

Komoly belső.

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

MINDENT A SZEMNEK...

► (Index) Virtuális fotómodellt szerződtetett a Naomi Campbell és Cindy Crawford karrierjét is elindító Elite Models ügynökség. Webbie Tookay egyesíti egy európai szőke, egy latin és egy ázsiai nő legszebb vonásait. A háromdimenziós lánynak karakterisztikus személyiséget kreáltak, például sosem venne fel igazi szőrmebundát. A Webbie Planet oldalt a 14–25 éves korosztálynak szánták, ruhareklámok, szórakoztatóipari hírek várják az érdeklődőket. A cég Webbie férfi kollégáját készíti éppen. (Mindent a szemnek a www.illusion2k.com:81/site-on.)

részlege - ügyfelei nagyobb megelégedése és a professzionálisabb szolgáltatás érdekében – a félév során új irodaházba költözött Budapesten, a Váci úton, hálózat üzemeltetése pedig a GTS budaörsi Távközlési Központjába került.

MI VAN A SÁRGA bőröndben?

► (Munkatársunktól) Az IBM a napokban jelent meg kulcsrakész, cégmértől független e-business megoldásokkal. A két StarterPack csomag, a Levelezés és csoportmunka a weben, valamint az Értékesítés a weben, három IBM szerverplatformon (Netfinity for Windows NT, AS/400 és RS/6000) futtatható, és egy sárga Samsonite bőröndben kaptak helyet. Az IBM és a Lotus által kifejlesztett StarterPack e-business csomagok révén a kis és közepes méretű vállalkozások mostantól alapvető üzleti tevékenységükre és bővítési terveikre koncentrálhatnak. Az előbbi csomag a csoportmunkát segíti. Ideális azoknak a vállalatoknak, amelyek most akarják az elektronikus levelezést bevezetni, vagy egy másiktól akarnak áttérni. Segítségével javítható az együttműködés a munkatársakkal, az ügyfelekkel és a beszállítókkal. A vállalatok egy óra leforgása alatt üzembe állítják saját levelező és együttműködési alkalmazásaikat. Az utóbbi csomaggal a vállalatok online katalógust készíthetnek, és saját, egyszerű és biztonságos kereskedelmi webhelyet állíthatnak fel. A StarterPack vásárlóknak a MATÁVnet 2 hónap ingyenes korlátlan internetelérést biztosít.

A DATANET mérlege

► (Munkatársunktól) A DataNet Távközlési Kft. bejelentette, hogy első féléves mérlegeredménye szerint árbevétele 70 százalékkal haladta meg az elmúlt év azonos időszakáét. Ez egyben azt is jelenti, hogy a DataNet teljesítette az erre az időszakra vonatkozó pénzügyi tervét. A cég az első félévben beindította a Passage online áruházat, ezzel együtt Magyarországon elsőként és ez idáig egyetlenként honosította meg a SET-es fizetési módot. A DataNet 1999-ben, nálunk elsőként, bővítette a belföldi sávszélességet 100 MB-ra, a GTS optikai hálózatán keresztül, megerősítve ezzel piaci helyzetét. A DataNet ügyfélszolgálati

A SZÁMÍTÓGÉP szeme

► (Munkatársunktól) Egy gömbben egy optika – ez a Logitech újonnan piacra dobott webkamerája és szofvere, a QuickCam Express.

A kamera segítségével a felhasználók úgy küldhetnek videoanyagokat és fotókat az interneten keresztül, ahogy azt jelenleg teszik a szöveges üzenetekkel.

Nem kell mást

tenniük, csak egyszerűen csatlakoztatni a kamerát a számítógéphez, installálni a szoft-

vert, és megnyomni egy gombot a videofelvétel elkészítéséhez, illetve a fotó exponálásához. A fogadóoldalon pedig nincs szükség speciális kamerára vagy szoftverre.

A QuickCam Express csomag tartalmazza az összes olyan szoftvert, amely videó e-mailek, állóképek készítéséhez vagy akár két ember közötti online beszélgetéshez szükséges.

A csomagban megtalálható egy audio-wizard program

is, ami megkönnyíti a videobeszélgetésekhez szükséges mikrofon installálását.

enter

ÉRTETLEN SÓGOR

Egy Ausztriában élő, még az „átkos” idején Magyarországról kiűzött ismerősöm nemrégiben kifakadt. Nincs nálatok még minden rendben – tört ki –, amit elvett tőlünk valamikor a magyar állam, azt mások lopják el ötven évvel később. Ráadásul az ominózus, harminc éve műemlékké avanszált szőlőprésünk meg is lett, ám az ügyvéd mégis azt mondta, sok reményt ne fűzzenek ahhoz, hogy vissza is kapja a család. Az ismerős persze nem érti, ami az övé, miért ne kaphatná vissza, főleg ha megkerült. A mi szemszögünkből a dolog nem kuriózum, és talán éppen ez a legfájdalmasabb benne. Miért is akadnánk fenn olyan dolgon, mint egy szőlőprés, amikor ennél százszor, ezerszer nagyobb tételekről hallani nap mint nap.

Jó példa erre a BSA – Business Software Alliance –, ismertebb nevén a szoftverrendőrség nyár eleji akcióinak fogadtatása. Az illegálisan másolt programok elleni fellépés óriási felzúdulást váltott ki, amit látva a szervezet azonnal kijelentette, nem az egyszerű felhasználók, hanem az üzletszerűen kalózkodók ellen folytatják harcukat. A felháborodás jelzi, a magántulajdon szentsége körül tényleg gondok vannak. A kisemberek nem értik, miért csak őket büntetik, a nagy halak pedig miért bújnak ki mindig a hálóból. Az okoskodás következménye persze elkeresítő, hiszen a „ha te is, akkor én is” elv szerint minden szabad préda. Nemcsak az informatikában.

Eszerint a szőlőprésügy valójában nem is ügy. Ám az ismerősömnek ezt sehogy sem lehet megmagyarázni, azt meg végképp nem, hogy nálunk ez így is működik. A szoftverforgalmazók például eleve bekalkulálják áraikba a kalózkodásból eredő veszteségeiket. Így persze még jobb üzlet a másolás. Ördögi kör. Legalábbis amíg akad, aki tisztességesen szerzi be a programokat. És ők járnak igazán rosszul. Na meg az ismerősöm.

Fülöp Norbert

COMPUTER

← technika

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► webdesign: Guards Rt. ► Lapalapító: PersonArt Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNYAI LÁSZLÓ ► Felelős szerkesztő: SELEST FERENC ► Szerkesztők: JÁVORSZKY BÉLA SZILÁRD, TÓTH IBOLYA ► Munkatársak: DUJCSIK MARIANN, FÜLÖP NORBERT, GECSE MARIANN, ROSTA GÁBOR, SZABÓ GABRIELLA ► Címlap: BATHA-HORVÁTH ► Kiadja a Népszabadság Részvénytársaság ► Felelős kiadó: LENGYEL L. LÁSZLÓ vezérigazgató ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség 1141 Budapest, Komócsy utca 5–7. ► Operatív igazgató: PANDA ÁKOS ► Hirdetési igazgató: SZÜDI ÁGNES ► Telefon: 469-3030, Fax: 469-3040 ► E-mail: comptech@comptech.hu ► CompuServe: 100324,654 ► Tördelés, tipográfia: PersonArt ► Nyomás: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

CSŐDBE MENT az Iridium

▷ (C/net-Origo) Hitelezőivel, hónapok óta folytatott sikertelen tárgyalások után a műholdas kommunikációra specializálódott Iridium csődöt jelentett. A vállalatnak az idén kudarcok egész sorozatával kellett szembenéznie, melynek köszönhetően 1,5 milliárd dollár adósságot halmozott fel. A hitelezők célul tűztek ki bizonyos bevételi mutatókat és előfizetői létszámot, amelyet a cégnek nem sikerült teljesítenie. Az önként vállalt csőd alatt az Iridium folytatja megszokott tevékenységét, de közben átfogó pénzügyi átszervezést hajt végre, és bírósági felügyelet alatt készít hitel-törlesztési tervet. Az Iridium bejelentette, hogy hitelezőinek 45 százalékos kockázati-tőke-részesedést ajánlott fel kötelezettségei ellenében. A cég fő tulajdonosa, a Motorola is jóváhagyta a tervet. Az Iridium 66 műhold segítségével nyújt globális mobiltelefon-szolgáltatást. A vállalat nehezen tud ügyfeleket találni drága rendszeréhez: 1999 márciusáig 10 000 előfizetőt sikerült szereznie. Kritikusok szerint a telefonok nemcsak magas árak és percdíjuk miatt, hanem azért is népszerűtlenek, mert túl nagyok, és működésükhöz a legközelebbi műholdnak „láthatónak” kell lennie – ezért a készülékek például nem működnek épületen belül, vagy kocsiban.

A GATES HÁZASPÁR jótékonykodása

▷ (MTI) – A The Chronicle of Philanthropy című szakkiadvány közlése szerint Bill Gates, a

Microsoft elnöke, akit a világ leggazdagabb emberének tartanak, az Egyesült Államokon belül a legnagyobb vagyonnal rendelkező jótékonyági alapot hozta létre. A Gates és felesége nevét viselő, Bill and Melinda Gates Foundation nevű alapítvány immár 17,1 milliárd dollár fölött diszponál, miután összevonták a szoftvervállalkozó apjáról elnevezett William H. Gates Foundationst a Gates Learning Foundationnel, ezzel is javítandó az oktatási és az egészségügyi célokra való adományozás struktúrájának hatékonyságát. Az elmúlt időszakban Gatesék negyedévente 5-5 milliárd dollárt fordítottak a karitatív alapítványok céljaira.

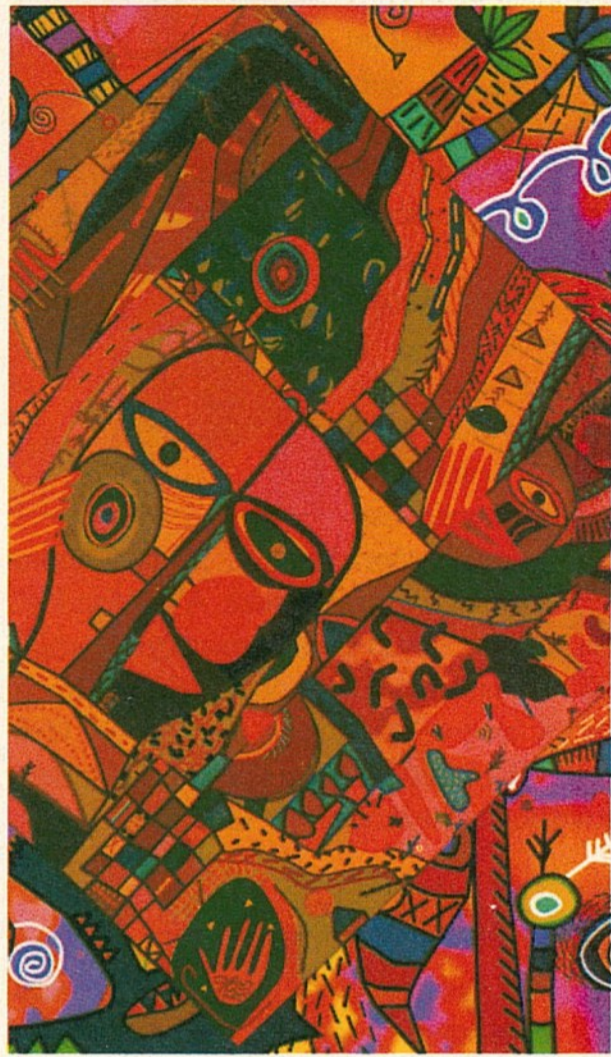
VALÓS PROBLÉMA az internetfüggőség

▷ (Internet/AP-Index) Az internetezők 6 százaléka szenved internetfüggőségben – derült ki az ABCNews és dr. David Greenfield közös felméréséből. Az eredetileg szerencsejáték-függőség megállapítására használt, némileg módosított kérdőívet 17 251-en töltötték ki az interneten. A kérdések között szerepelt például: „próbálta-e már sikertelenül csökkenteni az internetezéssel töltött időt?”. A kérdőív értékelői azokat tekintették függőnek, akik tíz hasonló kérdésből legalább ötre igennel válaszoltak. Legtöbbször – a megkérdezettek 30 százaléka – az „internetezett-e már azért, hogy megfelelkezzen problémáiról?” kérdésre válaszolt igennel. A 200 millió internetezőre vetítve ez azt jelenti, hogy 11,4 millióan függőek. A pszichológus szerint az internetezés vonzerejét az intimitás és az időtlenség érzete, továbbá a tilalmak hiánya adja.

Műanyag MEREVLEMEZ

▷ (HirNet) A Sony a Nippon Zeon vegyipari céggel karöltve egy új háttértároló, a műanyag merevlemez elkészítésén dolgozik. A szakértők elemzése szerint az új technológiájú háttértárak ára, 5 GB-ot tekintve akár 30-40 százalékkal kevesebb lehet a hagyományos, alumíniumlemezes megoldásnál. Már csak azért is költségcsökkentő tényező a műanyag, mert nincs szükség a drága lemeztisztításra ennél az anyagnál. Több adatot, illetve az új merevlemez megjelenésének az idejét még nem lehet tudni, azonban a Sony és a Nippon Zeon olyan merevlemezgyártók-

kal szövetkeztek a műanyag technológiájú háttértárak elkészítésében, mint a világelsőik között számon tartott Quantum és a Western Digital.

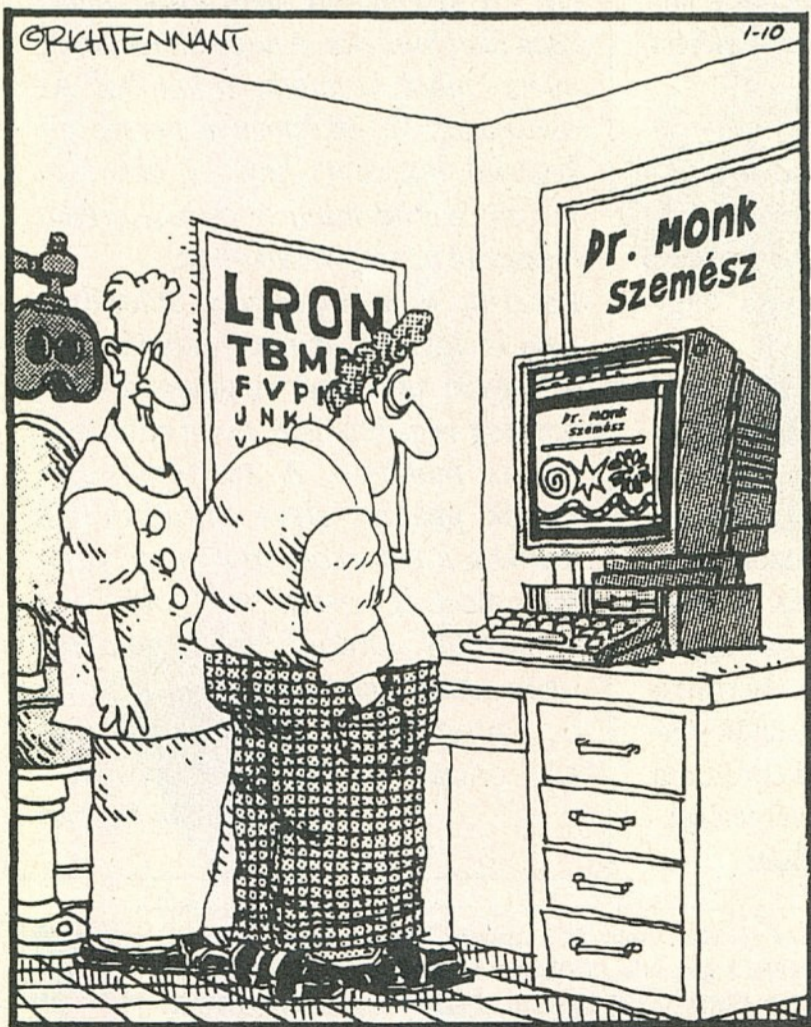
SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ postabélyeg

▷ (Wiwo/pte-Internetto) Az Amerikai Egyesült Államok postája első alkalommal engedélyezte két internetszolgáltatónak, hogy a világhálón árusítsanak levélbélyeget. A bélyegeket azonnal ki lehet nyomtatni a vásárló nyomtatóján – adja tudtul a két érintett cég, az E-Stamp és a Stamps.com. Az E-Stamp bélyegeinek nyomtatásához mindazonáltal szükség van külön számítógépes programra és a komputerhez csatlakoztatható kis, elektronikus készülékre is. Hitelkártyával egyszerre akár 111 ezer forint értékű bélyeg rendelhető, amely kinyomtatásáig az említett kiegészítő készülék memóriájában tárolódik. A Stamps.com cég ügyfeleinek csupán az internetről letölthető célszoftverre van szükségük. A kaliforniai vállalat néhány hónapon belül kezdi el a postabélyeg-árusítást.

Jön

A SZUPERGYORS INTERNET

▷ (Prím-online) A Duke Egyetem számítástechnikus kutatói kifejlesztettek egy 1 Gb/s (gigabit/sec) feletti sebességű rendszert az internetes kommunikációhoz. A rendszert egy asztali számítógépekből felépített LAN-on ellenőrzik. Ez a sebesség az eddig elért legnagyobb TCP/IP (az internet-szabvány) alapú rendszer sebességének a kétszerese, illetve a telefonmodemek sebességének a húszszer-

„Ezek a honlapomon található nyerőjátékok. Az emberek az állandó játékkal elrontják a szemüket, utána hozzám jönnek szemüvegért.”

szere. A megoldás a Myricom cég Myrinet LAN rendszerén alapszik. Ez a hálózat ugyan eleve képes volt ilyen sebességre, de az adatok hálózat és a számítógép közti átvitelének a sebessége jelentette a korlátot. Sikerült azonban a Myrinet-kártyákat használva elérni az 1.147 Gb/s értéket módszerükkel, megtartva a TCP/IP protokollt, de megnövelve az ezt megvalósító szoftver működési sebességét. A fejlesztésben használt számítógépek Compaq Alpha munkaállomások voltak. Ekkora átviteli sebességgel már párhuzamos működésű szuperszámítógéppé is össze lehet kapcsolni ezeket a gépeket. A szoftverben egy fontos lépés volt a CPU és a memória közti adatmozgás felgyorsítása. Hiába gyors ugyanis a CPU, ha várnia kell az adatokra. Különböző trükkökkel sikerült megoldani ezt a problémát. A másik az adatok közvetlen átvitele a hálózat és a számítógép tára közt.

INTERNET-CÍMES sírkő

► (MTI) Halála után „virtuális sírt” kapott négy gyermekétől egy svéd asszony. Mint a stockholmi televízió közölte, gyermekei a „www.moje.pp.se” webcímet is rávésették a 45 éves korában elhunyt Anna-Lena „Moje” Hashmi sírkövére. „Minden temetőlátogató tetszése szerint fogalmat alkothat az internet segítségével arról, hogy milyen volt az az ember, aki a sírban nyugszik” – jelentette ki az elhunyt lánya, Sarah Hashmi. Az asszony

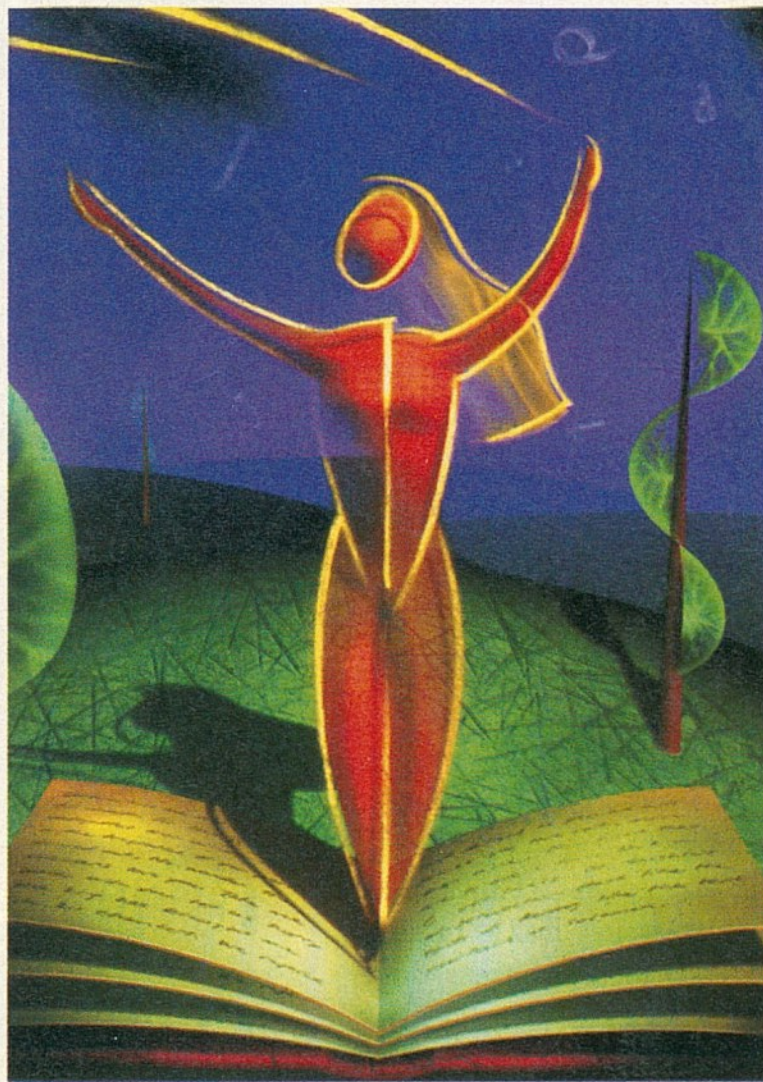
honlapján a róla készült képeken kívül személyes vonatkozású szövegek is olvashatók, mint például útleírások, kedvenc receptek, vagy különböző tanácsok takarékoskodásra a háztartásban.

GYEREKSZÁMÍTÓGÉPEK a Matteltől

► (News.com-Origo) Barbie és Hot Wheels márkájú számítógépeket dob piacra szeptembertől a Mattel (www.mattel.com). A színes, 15 hüvelykes monitorral ellátott, 333 MHz-es Intel Celeron processzorral felszerelt gépeket 599 dollárért, vagy 14,95 dolláros havi részletre kínálják majd. A játékgártó óriás által kifejlesztett gépeket a Patriot Computers (www.patriotcomputers.com) számítógépgyártó cég szereli össze. A gépeket – amelyek nem kínálnak csúcstechnológiát, és nem is a legolcsóbbak a kategóriájukban – olyan háztartásokba szánják, ahol a szülőknek már van egy számítógépük, de gyerekeknek szeretnének saját gépet vásárolni.

A Barbie PC-t rózsaszín és lila virágok díszítik, és jár hozzá egy digitális kamera is. A Mattel emellett divatszoftvereket is tesz a Barbie modellbe. A HotWheels játékautók jelvényével díszített számí-

tógéphez egy kormánykereket és Hot Wheels kaszkadőrsofтверt is mellékelnek. Mindkét modellhez további oktatószoftverek is járnak. A Mattel munkatársa szerint azok sem lesznek majd gondban, akiknek fiú és lány gyerekeik is van, gondolkoznak ugyanis egy „semleges”, azaz mindkét nem igényeit kielégítő gép piacra dobásán is.

AZ EXTRA ÜZEMELTETŐJE, A TELNET MAGYARORSZÁG NÉHÁNY NAPON BELÜL KIRUKKOL A WWW.STOP.EXTRA.HU CÍMEN TALÁLHATÓ ÚJ, TESTRE SZABHATÓ PORTÁL SITE-JÁVAL.

► Még nincs egy hónapja, hogy augusztus elején az Elender Informatikai Rt. szintén az egyéni ízlésnek megfelelően beállítható portált nyitott az interneten böngészőknek, Elender Online néven (www.eol.hu). Úgy tűnik, hozzánk is beszivárog lassan az a jelenség, ami Amerikában és Nyugat-Európában egy ideje divatos: nemcsak az oldalak tartalmát állíthatjuk be magunk, hanem még a külsőt is mi tervezhetjük.

Az Elender Online alapvetően gazdasági hírekre koncentrál: piaci, tőzsdei, jogi információkat kínál. Yahoo típusú keresőprogrammal dolgozik (Kincskereső). Az oldal testre

TESTRE SZABOTT HAZAIK

szabható, azaz magunknak állíthatjuk be, milyen témájú híreket jelenítsen meg legközelebb, ha újra behívjuk a site-ot. Ha nem érde-

kel bennünket az orvostudomány (Dokinet), az egyéni beállítás után nem jelenik meg a nyitó oldalon. Sőt, folyamatosan komoly zenét hallgathatunk, amit a Rádió M Classic pallettája biztosít. Magyarország úti térképe, jogszabályi változások és egy online zajló szappanopera („Ramoskává”) eseményei szórakoztatják a látogatót. A Stop Extra portál fejlesztése is mintegy fél éve kezdődött. Szeptember első hetében várható az indulás, ekkor még közel sem lesz annyira testre szabható, mint a későbbiekben. A rendszer már most képes arra, hogy ne csak a portál tartalmát állíthassa be a felhasználó, hanem akár a háttérszínt is. Bizonyos vizuális beállításokat azonban már az elején elvégezhetünk.

A hírcsokrokat a Telnet partnerei biztosítják majd, róluk azonban nem sikerült információhoz jutni. A Stop más rendszerekkel integráltan működik, így többek között magában foglalja a küllemében és rendszerében szintén megújuló Extrát és Apronetet.

G. M.

megecse@comptech.hu

CSAKNEM FÉLEZER SZAVAZAT A CÍMLAPOKRA

Köszönjük a játékot és a tanulságait!

Nem túlzás azt állítani, minden várakozásunkat fölülmúló érdeklődés kísérte címlappályázatunkat. Mint ismert, lapunk július 27-ei, majd augusztus 3-ai számában játékra hívtuk olvasóinkat: szavazának az első félévben megjelent és az előzsűri által kiválasztott kilenc címlap legjobbjára. A beküldési határidő augusztus 20. volt, és jeleztük, hogy a szavazásban részt vevők között ajándékokat sorsolunk ki. Nem tudjuk, mi motiválta játékos kedvű olvasóinkat: a nyár, az ajándék reménye, vagy a véleménynyilvánítás lehetősége, mindenesetre csaknem félezer, pontosan 448 szavazat érkezett. Köszönjük a játékot és a tanulságait, mert azokkal is szolgált: megmutatta a lap iránti érdeklődést, és visszajelzés volt a címlap alkotói számára is, mit díjaz az olvasó.

Akkor most következzen a legizgalmasabb,

COMPUTER
A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja
1999. június 1.
VI. évfolyam, 19. szám

1.

Hewlett-Packard 610C típusú nyomtatóját, a második Vlasits Kata (1029 Budapest, Ördögárok u.) a Corel WordPerfect office 2000 és a Graphics Suite CorelDRAW 9 csomagját kapja, a harmadik szerencsés olvasónk, Rattner Károly (1157 Budapest, Kőrakáspark) a PersonArt Kft. által kiadott százoldalas színes, gazdasági, életmód- és informatikai magazin, a B.O.S.S. egyéves előfizetését nyerte, melynek értéke tizenötezer forint. Ráadásul mindhárman megkapják a nyertes címlap 48x48 centiméteres, keretezett változatát. Ezek közül az egyik az alkotó, Batha László, a másik két cégünk, a PersonArt Kft. ajándéka. A nagyméretű címlapok a HP DesignJet

2.

COMPUTER
A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja
1999. június 8.
VI. évfolyam, 20. szám

NASA-NÉZŐBEN
12-13. OLDAL

első címlapunkat, a második 99 szavazattal a 8-as, a Nasa-nézőben lett, mindkét címlap alkotója Batha László. A harmadik helyezést az 1-es számú, az írógép és a számítógép kombinációját ábrázoló

szavazatot (112) a megjelent pályázaton a 7-es sorszámot vi-

kép érte el 59 szavazattal, ez Ilovsky Béla munkája. A további sorrend: negyedik a 6-os számú címlap (58 szavazat), ötödik a 4-es (49) hatodik-hetedik a 2-es és az 5-ös (20-20), nyolcadik a 3-as (19) kilencedik a 9-es (12).

Mint ígértük, a játékban részt vevők között ajándékokat sorsoltunk ki. Három szavazó nevét húztuk ki a kosárból, az első, Fábri István (1146 Budapest, Thököly út) a

3.

nyomtatóján készültek. A nyertesek szeptember 6-ától vehetők át szerkesztőségünkben, Budapest, XIV. kerület, Komócsy utca 5-7.

www.panem.hu

A Panem Kiadó szakkönyvakciója szeptember végéig

a Kódex Könyvruházban (1055 Bp., Honvéd u. 5.),
a Műszaki Könyvruházban (1061 Bp., Liszt Ferenc tér 9.), a Pedagógus Könyvesboltban (1053 Bp., Múzeum krt. 3.)
A Libri Könyvesbolt hálózaton a bevásárlóközpontokban: **Duna Plaza • Europark • Mammut • Pólus Center**
és a Stúdium Könyvesboltban (1052 Bp., Váci utca 22.)

Teljes
választék
engedmények.

Q

Még mindig
szívesen vállalja
a kockázatot?

Vannak pillanatok, amikor még magunk is kételkedünk abban, hogy biztosan elérjük célunkat. Ilyenkor nem mindegy, hogy kire vagy mire bízunk magunkat, munkánkat vagy értékeinket.

A Compaq számítógépei mindig a legmodernebb technológiai fejlesztéseket tartalmazzák, ráadásul könnyedén upgradelhetők, és áruk is meglepően kedvező. Az Ön gépe így hosszú-hosszú éveken át értékálló marad, tartja a lépést a technika fejlődésével, és megbízhatóan ellátja a feladatát 2000 után is. Ön bizonyára nem szállna be akárki autójába. Miért szállna be akkor egy ismeretlen számítógépbe? További információ a www.compaq.hu címen, vagy zöld számunkon: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720).

COMPAQ Legjobb válasz.

Deskpro EP

Intel® Pentium® II processzor, 450 MHz,
64 MB RAM, 4.3 GB Ultra ATA HDD,
Matrox Millennium G200-SD AGP grafikus
kártya, 8 MB VRAM, minden CD modellen
PremierSound™, 6 bővítőkártya hely,
Windows 95 vagy Windows NT, fekvőből
állóvá alakítható ház, 3 év garancia.
Mevásárolható CarePac garanciakibővítés.

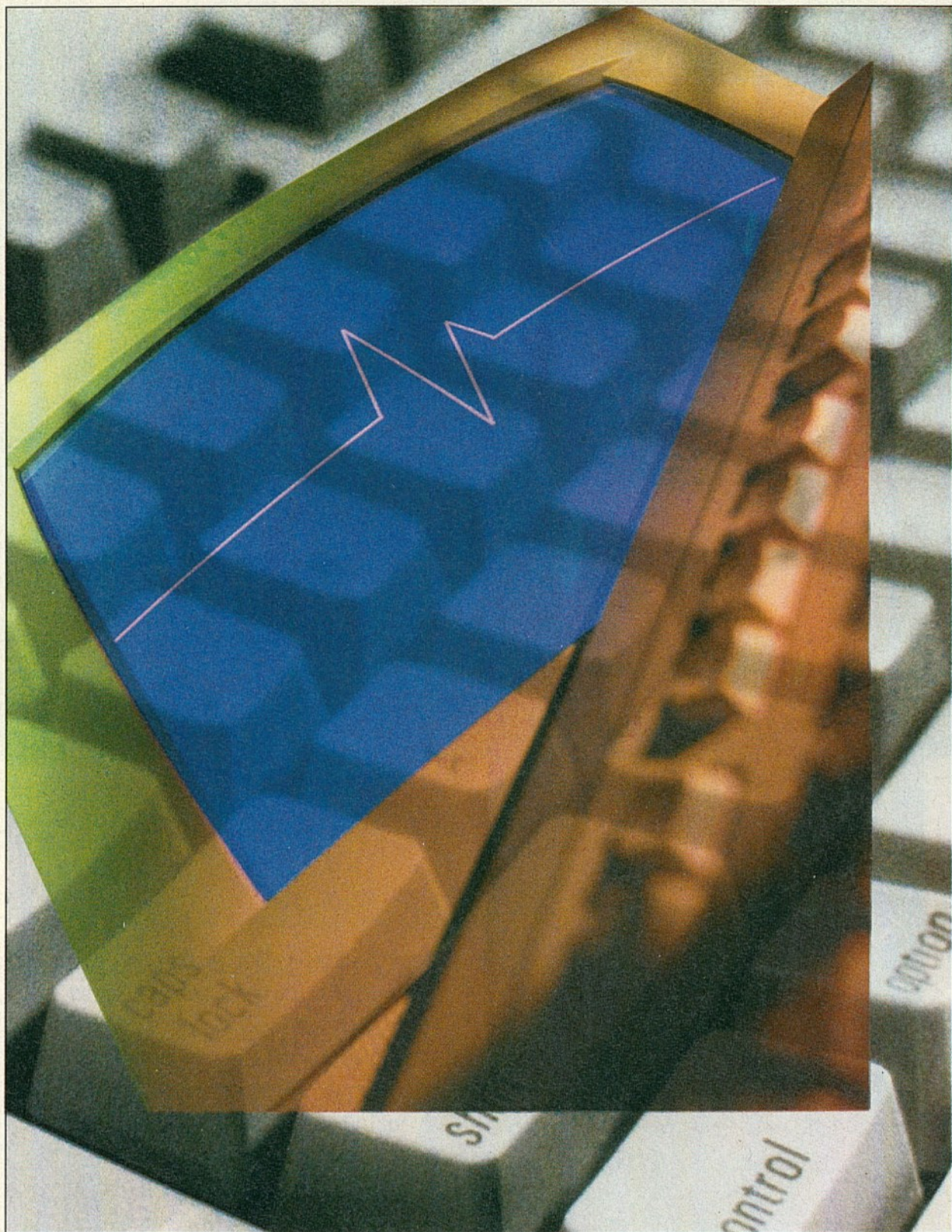

KLÓNOZOTT PC-K, AVAGY TÖBBEN EGY GÉPEN

**SZÁMOS FELMÉRÉS
BIZONYÍTJA:
AZ OTTHON,
ILLETVE MUNKAHELYEN
ALKALMAZOTT SZEMÉLYI
SZÁMÍTÓGÉPEK LEGTÖBBJE
KIHASZNÁLATLAN.
EKÖZBEN SOKAN
MÉG MINDIG RÉGI,
ELAVULT GÉPEKEN
KÉNYTELENEK DOLGOZNI,
AMELYEKET EGYFELŐL
NEMIGEN LEHET
FEJLESZTENI,
MÁSFELŐL
AZ ÚJ PROGRAMOK
TÖBBSÉGE NEHEZEN,
ILLETVE EGYÁLTALÁN
NEM FUT RAJTUK.**

► Erre kínál megoldást egy új, Direct Video Drive technológiára épülő Ultra Thin Client rendszer, a Buddy. A világon is csak 11 hónapja létező, 70 országban jelenlévő termékkel több ember – felhasználó – egymástól függetlenül, egy időben használhat egyetlen számítógépet. A felhasználók mindössze egy-egy billentyűzetet és monitort kapnak, amelyek a megfelelő csatlakozókon keresztül kapcsolódnak az úgynevezett gazdagéphez. A komolyabb, gépigényes programok – játékok, videoklipek – azonban túlságosan leterhelnék a gazdagép erőforrásait, így mindenkinek lelassulna a munkája. De nem is az ilyen jellegű szoftverek futtatására fejlesztették ki a Buddy hardvereszközt, amelynek lelke egy 1 MB-os videokártya. Ez ma az adminisztratív alkalmazások képmegjelenítését tökéletesen kielégíti. A rendszer azokon a helyeken jöhet jól, ahol többen végeznek viszonylag kis gépkapacitást igénylő munkát, például szöveget, táblázatot vagy adatbázist szerkesztenek.

A klónozott komputereken dolgozók egyaránt elérhetik a gazda PC és a hálózat összes perifériáját – nyomtatókat, modemeket, CD-ROM meghajtókat, kommunikációs csatornákat és minden egyéb hálózati kapcsolatot.

Egy időben böngészhetnek az interneten, küldhetnek e-maileket egyetlen modem, telefonvonal és internet-előfizetés használatával. Ha a gazda PC rendelkezik hálózati kapcsolattal, akkor a rendszer felhasználói saját hálózati nevet és jelszót kapnak. Mindehhez egyetlen gazda PC-re és hálózati csatlakozási pontra van mindössze szükség, így a hálózati adminisztrációs és fenntartási költségeken jelentős összegeket lehet megspórolni. Azzal, hogy egyetlen gazda PC elegendő, csak ezt kell folyamatosan fejleszteni, ám a gyorsabb processzor, a nagyobb winchester és több memória előnyeit az összes felhasználó élvezheti. Cégeknel lényeges lehet, hogy a rendszer a legtöbbször által használt operációs rendszerek – DOS, Windows, Unix – alatt fejlesztett csaknem összes alkalmazást képes futtatni, például a JAVA-t is, így nincs szükség további költséges képzésekre.

A technológia azonban nem csak cégeknel, irodákban, iskolákban alkalmazható, hanem otthon, családi körben is. Ezzel ugyanis a családtagok viszonylag olcsón tudnak egy időben szörfözni az interneten, levelezni, vagy szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt használni.

Az otthoni felhasználók számára készült a Buddy B 200-as típus, amivel általában a gazdagép használóján kívül még ketten férnek hozzá a számítógéphez. A nagyobb cégek, irodák, iskolák számára a Buddy B 500-as praktikus, amivel összesen öt ember képes együtt dolgozni, a két soros és egy párhuzamos portra pedig nyomtatót, vonalkód-leolvasót vagy más perifériát lehet csatlakoztatni.

**TÖBB AMERIKAI
ZENEI KIADÓ
ÉS SZÓRAKOZTATÓ-
ELEKTRONIKAI
ESZKÖZÖKET GYÁRTÓ
VÁLLALAT
TAVALY ÖSSZEFOGOTT,
HOGY LEGKÉSŐBB
1999 VÉGÉRE
MEGTALÁLJÁK
AZ MP3 FORMÁTUMBAN
TERJESZTETT ZENEI CD-K
FEKETEKERESKEDELMÉNEK
ELLENSZERÉT.
A DIGITÁLIS VÍZJEL
ELKÉSZÜLT.**

► A Secure Digital Music Initiative (SDMI) kiadókat és gyártókat tömörítő szervezet még 1998 szeptemberében alakult meg azt követően, hogy az egyik nagy amerikai cég piacra dobta MP3-as lejátszóit. Az MP3, teljes nevén Motion Picture Engineering Group 1 Audio Layer 3 egy technikai eljárás, amelynek a segítségével a zenét tartalmazó számítógépes fájlok eredeti méretük töredékére tö-

AZ MP3 HALÁLA?

Elkészült a digitális vízjel

möríthetők, s így az interneten is viszonylag gyorsan terjeszthetők. Az MP3-as fájlok készítéséhez és lejátszásához nincs szükség bonyolult berendezésekre vagy drága szoftvekre. A legtöbb MP3-as szoftver ingyen tölthető a világhálóról, ám az új operációs rendszerek is automatikusan kezelni tudják.

A hálózat „virtuális közössége” villámgyorsan felfedezte a digitális zeneterjesztésben rejlő lehetőségeket. A zenerajongó beszél egy hanglemezboltba, megvásárolja kedvenc együttesének CD-jét, majd MP3-as formátumban felteszi azt a világhálóra, ahonnan a többiek már ingyen tölthetik le. Egyes kiadói becslések szerint napi 200 ezer zene-szám fekete letöltéséről van szó, amelyek után a hanglemeztársaságok és az előadók egy fillért sem kapnak. Az így kiesett összeget évi 1,5 milliárd dollárra taksálják.

Az SDMI ezért azt tűzte maga elé, hogy megakadályozza tagjainak internetes kijátszását. Miután a szervezethez csatlakozott az az amerikai MP3-as lejátszókat gyártó vállalat, amely ellen az SDMI tulajdonképpen alakult, megkezdték a digitális vízjel kidolgozását. A vásárló a kereskedelmi forgalomban

kapható CD-ken a vízjelet természetesen nem látja és nem hallja. Ám ha a zenei felvételtől két másolatot már készített, a harmadikat a digitális vízjel már letiltaná. Ha pedig a zenerajongó a hanganyagot feltenné a gépére, majd a világhálóra, a vízjel a világhálón keresztüli harmadik letöltést blokkolná. Ezt a digitális technikát a MP3-as lejátszóba is beépítik majd.

– A magyar gyártású zenei CD-ken egyelőre nem lesz digitális vízjel – nyilatkozta Lendvai Zsófia, a BMG Ariola Hungary jogásza –, alig van MP3-as lejátszó az országban, így nem jelent komoly veszélyt.

A digitális vízjelhez internetes reményeket fűznek a nagy multik, így például a Sony, a Warner, a Universal (egykori Polygram). Ennek köszönhetően a jövő év elejétől felvállalják és megkezdik az internetes értékesítést weboldalaikon. A jelenlegi aktív hackeréletet figyelve azonban biztosra vehető, hogy jó néhányan fel tudják majd ezt a digitális kódot is törni.

G.M.

mgecse@comptech.hu

AUGUSZTUS: A VISZKIS HAVA

► Hogy a viszkis rabló melyiket szerette jobban, ki tudja! Mindenesetre a skót ital írásmódja fűződik a nevéhez. Épp a napokban jelent meg P. Gál Júlia szerkesztésében saját memoárja „Én a whiskys” címmel. Mint ahogyan megjelent jó néhány website, sőt regisztrálták a viszkisrabló.com-ot (aug. 10.) és a viszkis.com-ot is (aug. 5.).

Augusztus elején jelentkezett egy nyugat-európai cég magyarországi partnere a viszkis rabló ügyvédjénél, hogy reklámhordozónak kívánja felhasználni Ambrus Attila nevét és arcát energiaitalához. A whiskys név egy csapásra olyan kapós lett, hogy az ügyvéd kezdeményezte a névhasználat oltalmát, miként a Népszabadság július végén tudósított róla. Az ügyvéd persze nem árulta el, hogy pontosan a „whiskys” vagy a „whiskys rabló” elnevezés lesz-e védett, mert tartania kell a védjegybitorlólóktól. De nemcsak a védjegybitorlólóktól, hanem a domainregisztrálólóktól is.

Ugyanis augusztus 5-én éjjel szintén fedőnévvel bejegyezték a viszkis.com domaint. Méghozzá egy Csiky Tigran fedőnevű sze-

**KEVESEN TUDJÁK,
HOGY VISZKI ÉS VISZKI
KÖZÖTT IS VAN KÜLÖNBSÉG.
MERT PÉLDÁUL
VAN AZ AMERIKAI WHISKEY,
ÉS VAN A SKÓT,
A KANADAI WHISKY.**

mély. Jelenleg az oldalon alig látható valami: csupán egy röpke beköszöntő „Üdvözlét mindenkinek... én vagyok az a titokzatos magán-személy”, és néhány dátum (mikor jegyezte be a domaint, mikor készítette el weboldalát, stb.). Arról persze egy szó sem, miért hozta létre egyáltalán.

A viszkis.com bejegyzéséről felháborodva tudósított az Extra freeweb oldalain (www.extra.hu/viszkis) egy másik, a netvilágban csak Jake Smilesként emlegetett 32 éves, foglalkozását tekintve médiamunkás. Szerinte Csikynek azonnal le kellene mondania a viszkis.com-ról, el kell állnia a jogsértéstől. Pedig nem sért vele semmilyen jogot, legföljebb szemfülesnek nevezhető, hogy egy energiaitalkampány orra elől halászta el a beszédes domaint. Ám akkor az a személy is megróható volna, aki a chinoin.com-ot regisztráltatta, vagy az, aki a zwackunicum.com-ot jegyeztette be. Merthogy ezeket a neveket sem a hasonló névvel büszkélkedő vállalatok birtokolják. Az Extra oldalán Jake Smiles üzemelteti az International Viszkis Fan Clubot, ahol Viszkis hasonmás versenyt indított, ám bemutatja azt a képeslapot, amelyet Ambrus New Yorkból küldött, láthatjuk azt a valóban exkluzívnak mondható fotográfiát, ahol a viszkis Téalópónak álcázta magát egy Sznyegúracska előtt.

Hasonlóan szimpatizáló site a www.free.netlap.hu/whiskys, ahol egy jósnő lát rablónk jövőjébe, legalább annyira, mint a Horoszkóporovatok a női magazinokban. Sőt! Egy sebész tanácsokkal és költségkalkulációval látja el a viszkist, ha netán plasztikáztatni szeretne.

Viszont vannak még értelmes, magukat a közszimpátiától megfertőzni nem hagyó honlaposok is. A www.nexus.hu/antiwhiskey már írásmódjával is elhatárolódik a többiektől. A tartalmát pedig jobb, ha hagyjuk!

P. ZS.

comptech@comptech.hu

A VARÁZSSZÓ: 3D

**NEM ELÉG
GYORS A JÁTÉK?
ESETLEG KEVÉSSÉ
SZÉP A LÁTVÁNY?
SEGÍT A VARÁZSSZÓ,
A 3D.
AZ ÚJABB ÉS ÚJABB
KÁRTYÁK
GYAKORLATILAG
HAVONTA
JELENNEK MEG,
DE VAJON
MELYIK TUDJA
A LEGTÖBBET?**

► A számítógép sosem volt valami jó befektetés – a hardver elavulása hihetetlenül gyors, ami januárban még menő lehetett, az most ősszel gyakran már csak az „alapkövetelmény” kategóriába tartozik. Az összes alkatrész közül a 3D-s kártyák fejlődnek a leggyorsabban – ennek pedig egyetlen oka van:

a mind valószínűbbé váló játékok egyre erősebb grafikai képességeket várnak el a géptől. Gyakorlatilag mindaz a fejlődés, ami az elmúlt két év alatt e téren végbement, ennek köszönhető.

Ezeknek a kártyáknak a feladata, hogy a játék „képeket” megrajzolásában a CPU-t tehermentesítsék bizonyos alapfeladatok átvállalásával. Emiatt aztán nagyon komoly sebesség- és minőségbeli különbségek vannak egy ilyen kártya által nyújtott játékteljesítmény, és egy mezei PC grafikája között. Amikor ez az örület elkezdődött, a 3Dfx

(ekkor még így írták, csak mostanában lett kis d-vel: 3dfx) Interactive Voodoo nevű chipkészlete jelentette a csúcst. Ezt a piacvezető szerepet aztán töretlenül vitte tovább a Voodoo II is. Egészen az NVIDIA Riva TNT chipjének megjelenéséig nem volt konkurenciája a 3Dfx termékeinek sem sebességben, sem támogatottságban.

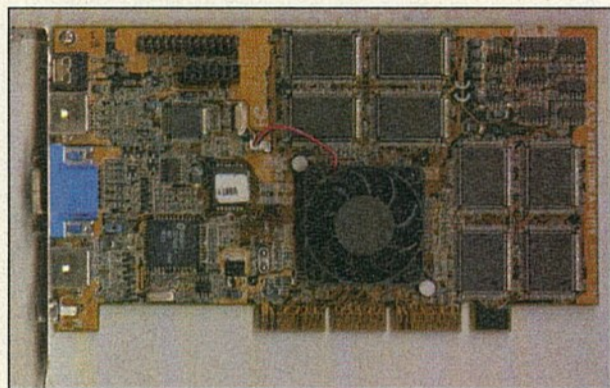
Most, 1999 második felében már megjelentek, és végre nálunk is kaphatóak a legújabb ilyen chipre épülő kártyák. Ezek általában a 3dfx (kis d!) Voodoo 3, az NVIDIA TNT2, vagy a Matrox G400-as chipjére épülnek.

Hogy melyek a különbségek? Vegyük sorra. A Voodoo 3 jelenleg kétféle változatban kapható: a Voodoo 3 2000 és a Voodoo 3 3000 csak a sebességben tér el egymástól: a kisebbik kártya processzorának sebessége 143 MHz, míg a nagyobbik 166-tal száguld. Mindkét kártyán 16 MB RAM található, ezzel lehetőség van maximálisan 1600x1200-as felbontásban játszani. Sajnos a Voodoo 3 csak a 16 bites színmélységet támogatja 3d-s üzemmódban. Arról, hogy ez mekkora hátrány, késhegyig menő viták folynak az interneten – én személy szerint hiányosságnak érzem. Tiszta sebesség terén – különösen Quake II és III alatt – ezek a kártyák igen közel járnak a csúcshoz ha pedig árukat is figyelembe vesszük, mindenképp megéri a pénzt. Külföldön már kapható, itthon még nem talákoztam a még gyorsabb V3 3500-as változattal. Ez a nagyobb sebességen kívül (183 MHz) egy speciális ki- és bemenettel is rendelkezik. Ennek segítségével akár videomagnót is köthetünk rá, és annak képét nézhetjük a monitoron.

Nagy konkurense a V3 chipnek a TNT2. Ez kétféle változatban létezik, a „sima” 125 MHz chip/150 MHz memória, míg a TNT2 Ultra 150 MHz chip/183 MHz memória sebességgel működik. Ezek azonban csak az NVIDIA által megadott adatok – egyes videokártya-gyártók válogatott alkatrészekből olyan kártyát is gyártanak, amelyeknél a frekvencia jóval magasabb is lehet. Példa erre a (állítólag csődbe ment) Hercules – az általa gyártott Dynamite TNT2 Ultra alapértelmezésben 175/200 MHz-en megy.

Mivel az NVIDIA csak a procit gyártja, így TNT2-s kártyát több gyártó is kínál. Magyarországon leginkább kapható a Diamond Viper V770 és az ASUS V3800. Mindkettő több „ízben” is létezik: V770 16 MB RAM-

mal, V770 32 Mb RAM-mal, illetve a csúcsmo-
dell V770 Ultra. Az ASUS-nál is van
gyorsabb és lassúbb változat, de itt a kártyák
között a másodlagos tudásban is van kü-
lönbség. Az abszolút csúcsmo-
dell, a V3800
Ultra Deluxe a szokásos funkciókon kívül
rendelkezik tv ki- és bemenettel, valamint
egy 3D-s szemüveggel. Ez elméletben min-
den Direct3D-t használó játékkal működik.
Persze nem kell valami hihetetlen csodára
számítani ezzel a szemüveggel, inkább csak
érdekesség. A használatát erősen behatárol-
ja, hogy a monitor frissítési frekvenciájának
minimálisan 120 Hz-nek kell lennie, amit
csak a drágább monitorok szoktak tudni. A
TNT2 már tud 32 bites színmélységben dol-

gozni 3d-s üzemmódban is, mégpedig hasz-
nálható sebességgel.

A kártyák között csemegének számít a
Matrox cég G400-as kártyája. Ez itthon két
változatban kapható – 16, illetve 32 MB-nyi
memóriával szerelve. Ennek a kártyának a
képminősége a legszebb az összes eddigi
között, és a sebesség-tudás/ár arány is igen
kedvező. Még nem kapható ugyan, de már
sokan várják a G400-as nagy testvérét, a
G400 MAX-ot. Ez a gyorsaságon kívül még
egy érdekes dologban különbözik az öcsi-
kétől: egyszerre két monitort (vagy tv-t) le-
het rácsatlakoztatni. Ez aztán mindenféle
kellemes lehetőségeket rejt magában, mint
például DVD-t nézni a nagy képernyős tv-n,
mialatt a monitoron szörfölünk.

Vajon mit hoz a jövő? Őszre-télre ígéri
mind az NVIDIA, mind a 3dfx a következő
generációt, az előbbi az NV10-et, az utóbbi
pedig a Napalmot. Mindkettő állítólag négy-
szer gyorsabb lesz a mai csúcsmo-
delleknél. A következő év elejére ígéri a lassan már
legendaszamba menő Glaze3d-t. Ez már
több éve folyamatosan áll a „hamarosan el-
készülök” pozícióban, mindenesetre most
úgy tűnik, hogy végre lesz belőle valami. Ez
az új chip egy speciális RAM technológiá-
nak köszönhetően magán a processzoron be-
lül 9 MB memóriával rendelkezik majd, míg
a kártyán maximálisan 128 MB lehet. Az
ígért teljesítmény mindent felülmúl, az ígé-
retek szerint a Quake III nagy felbontásban
és minden szemgyönyörködtető opciót be-
kapcsolva több mint 200 fps-t produkál.

Rosta Gábor

wbk@comptech.hu

KRÉTA ÉS VONALZÓ HELYETT: SZOFTVEREK

AZ ISKOLÁK IGEN SZÚKÓS ANYAGI KÖLTSÉGVETÉSSEL DOLGOZNAK, ÍGY GYAKRAN CSAK PÁLYÁZATON NYERT PÉNZEKBŐL VÁSÁROLHATJÁK MEG A MODERNEBB INFORMATIKAI ESZKÖZÖKET, LEGFRISSEBB SZOFTVEREKET. SOK CÉG AZONBAN TÖBB TÍZ SZÁZALÉKOS KEDVEZMÉNYT AD AZ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKNEK, A TANÁROKNAK, DIÁKOKNAK.

▶ A Lotus Magyarország (<http://www.lotus.hu>) „Total Campus” akciójának lényege hasonló a többi, iskoláknak ajánlott szoftvercsomagéhoz: csak akkreditált oktatási intézmények juthatnak rendkívül olcsón a Lotus Notes Domino alkalmazáserverhez (levelezés, internet) és a SmartSuite irodai csomaghoz. A Lotus minimum 100 felhasználó esetén az eredeti, kliensenkénti 648 ezer forintos ár helyett 2900 forintért kínálja ügyviteli szoftvereit az év végéig.

Az IBM Magyarországnál (<http://www.hu.ibm.com/>) elmondták, az iskolakezdésre tett engedményekről nem számolhatnak be, mivel az akciókat sokszor a hivatalos viszonteladók szervezik meg. Így a Számalk (<http://www.szamalk.hu>) vagy a CHS Hungary Kft. (<http://www.chs.hu>) üzleteiben kell kedvezmények után érdeklődni.

A Microsoft (<http://www.microsoft.com/hun/akciok/default.htm>) még áprilisban elindította azt az akcióját, amelyet kimondottan diákoknak és tanároknak ajánlott. A különféle programcsomagokat általában a bolti ár 10–15 százalékaért kínálják, így szoftverpakettől függően 10–16 ezer forint közötti áron szerezhető be. Az akcióban részt vehet minden magyarországi oktatási intézmény tanára és diákja, akinek hiteles diák- illetve közalkalmazotti igazolványa van. Ha esetleg óraadó pedagógus, akkor a teljes megbízási szerződést kell felmutatnia.

Az iskoláscsomagok egyike a Microsoft Office 97 Professional Win32 magyar nyelvű változatát, a másik a Microsoft FrontPage 98 Win32 angol verzióját, a harmadik pedig a Microsoft Office 97 Professional AE + FrontPage98 AE-t tartalmazza. S mivel a termékeket oktatásra és tanulásra ajánlja a Microsoft, ezekkel kereskedelmi tevékenység nem végezhető. Az akciónak ma (aug. 31.) van az utolsó napja, mert a Microsoft Magyarország már a Office 2000 magyar verziójának szeptember tizedikei bemutatójára koncentrálna.

A Corel termékek a képszerkesztésben, a kiadványszerkesztésben, grafikai és irodai munkákban segítenek a felhasználóknak. Hazai szállítója, a Codra Kft. (<http://www.codra.hu>) márciusban hirdette meg a Corel Oktatási Licence Programját, amelyben minimális díj ellenében az akkreditált oktatási intézmények a tulajdonukban lévő valamennyi gépre megkapják a szoftverfelhasználói jogot. Az ár attól függ: mekkora az intézmény vagy tanszék. Ez a tanulói, hallgatói és alkalmazotti létszámtól függ. Egy példa: a Corel Draw9 termék a boltokban 190 ezer forint körül mozog. Ha az adott egyetemnek 100 számítógépe van, ennek az összegnek a százszorosát kelle-

ne kifizetni. Ám ha az iskola él az engedménnyel, akár 390 ezer forintért is telepíthetik a szoftvert a masináira.

Az általános és középiskoláknál nem nézik a létszámot és a géppark nagyságát, nekik általában díjat kell fizetniük, ami 325 ezer forint. Felsőoktatási intézményeknél viszont többszörös az értékesítés, a legolcsóbb díjszabás minimum 1500 felhasználót vesz figyelembe, amikor is 390 ezerért juthat az alma mater a licencjoghhoz. A programok instalálásához szükséges telepítőkészletről azonban az intézménynek kell gondoskodnia, amiből egy is elegendő, akár száz, akár ezerötszáz masinára telepítik a szoftvereket. Az iskolai akcióban a Corel DRAW illusztrációs rajzolóprogramot, a WordPerfect és Print Office irodai programcsomagokat, a Ventura kiadványszerkesztőt, vala-

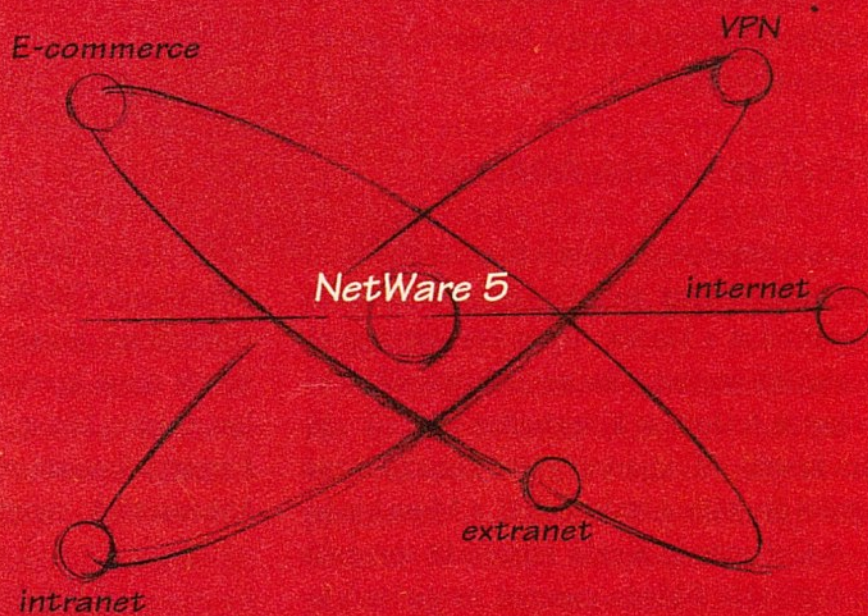
mint a Corel WebMaster Suite honlapkarbantartó és -készítő szoftvert lehet megvásárolni. Az oktatási intézmények tanárai, előadói jogosultak arra is, hogy további költség nélkül a Corel szoftvereit otthoni vagy laptop gépeiken is legálisan használhassák. A három évre szóló licencszerződés keretén belül az iskoláknak ingyenesen juttatják el a program frissítését is. A Corel engedmény viszont nemcsak globálisan az intézményekre vonatkozik, hanem egyénekre is. A diákok igazolványuk bemutatásával, a tanárok jogviszonyuk igazolásával a termékhez a bolti ár 20 százalékaért juthatnak.

A legtöbb kereskedő iskola-kezdésre a gyártóktól függetlenül saját akcióba is kezd, raktáron maradt készleteit kiárusítja.

G. M.

mgecse@comptech.hu

A hálózati világegyetem közepe

A 21. SZÁZAD MEGOLDÁSAI

Novell

KÖNNYŰ AZ ISKOLATÁSKA?

**VÉGE A NYÁRNAK.
HA KITART IS A MELEG
MÉG PÁR HÉTIG,
A HOLNAP REGGEL
FELBUKKANÓ
ISKOLATÁSKÁK
MÁR AZ ŐSZ HÍRNÖKEI.
A SULISTART ELŐTTI
HETEK TÖBBNYIRE
BEVÁSÁRLÁSSAL TELNEK:
ÍRÓSZER, KÖNYV, FÜZET,
ÉS EGYRE TÖBBSZÖR
CD-ROM
A SLÁGER EKKORTÁJT.**

■ A multimédiás CD-ROM-ok nem tartoznak éppen a hagyományos iskolai felszerelések közé, pedig egyre több ilyen jellegű hasznos kiadvány lát napvilágot. Ne játékprogramokra gondoljunk, hanem olyan művekre, amelyek az értékes tartalmat multimédiás körítéssel – hang, kép, mozgókép együttese – tálalják. Mennyivel érdekesebb például a történelem, ha a híres emberekről nem csak olvashatunk, de láthatjuk, hallhatjuk is őket, otthon, a számítógépünk segítségével. Sorolhatnánk szinte valamennyi tantárgyat, hiszen a megjelenő programok köre folyamatosan bővül, sőt közülük sok kifejezetten a Nemzeti Alaptanterv anyagára épül.

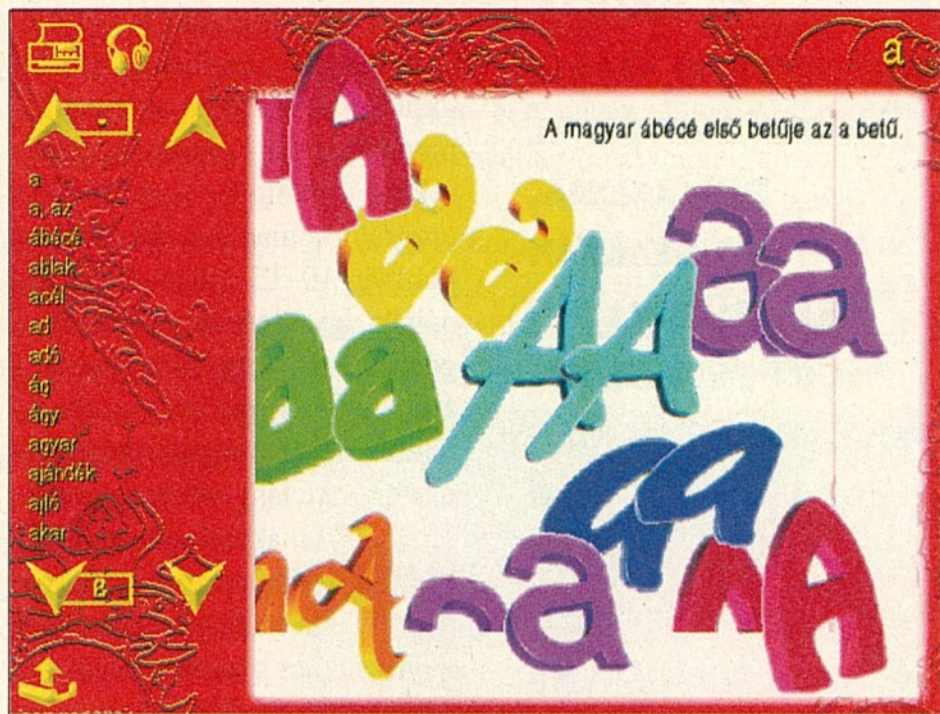
Mesék a legkisebbeknek

A számítógépezés kortól független, hiszen három-négy éves gyerekeknek is kínálnak programokat a kiadók. Ilyen korban még elékel a szülői segítség, ám az illusztrációk, a kiadványok felépítése kifejezetten a kicsik számára készül. Mindjárt itt van a klasszikusnak számító digitális Ablak-Zsiráf, a Móra kiadótól. A Cyberstone Kiadó Játszóház sorozatának legújabb, Időgép címmel megjelenő lemeze jó példa rá, a játék és a tanulás hogyan ötvözhető a technika segítségével. A program „időgépe” kilenc különböző koron kalauzolja végig a csemetéket, akik az egyes időszakon belül 12-12, összességében közel 200 feladatot és játékot találnak. A témához kapcsolódó hangos kislexikon a kicsik kifejező-készségét javítja, míg az írott szövegen az ol-

vasást gyakorolhatják. Szintén a fiatalok, a három-tíz évesek számára készült a La Fontaine-tanmeséket tartalmazó lemez. Mint a legtöbb esetben a szerzők itt is kihasználják a multimédia adta lehetőségeket, azaz játékokkal, feladatokkal is megtűzdelték a színes történeteket. Különlegesség, hogy a magyar mellett angol, német, francia, sőt román nyelven is lehet játszani, illetve meghallgatni a meséket, segítő a nyelvtanulást. A gyerekeknek szóló kiadványoknál gyakori a „mesés” köntös, így észre sem vesszük, a hupikék törpikék, Alice, vagy más mesehősök történeteiben mennyi hasznos tudásra tesznek szert. A Kossuth Kiadó Kamaramesék című lemezén a nagymama kamrájának unatkozó lekvárjain és befőttein keresztül pillanthatunk be egy városka lakóinak történetébe. A Profi-Média Manókalandjával az 5-9 éves gyerekek játékos formában szereshetnek ismereteket az őket körülvevő világról: lakóhelyről, iskoláról, közlekedésről, családról, stb.

Irodalom nem csak könyv alakban

Az iskolások számára a kiadók valódi segédleteket is kínálnak, amelyek az alaptantervre épülnek, vagy kiegészítik azt. Ilyenek a Cyberstone Micsoda sorozatában megjelenő, Arany János és Petőfi Sándor műveit tartalmazó CD-ROM-ok is. Ugyanebben a sorozatban jelent meg a Regék, mondák, hősök című korong, amin Arany János mellett Garay János, Fazekas Mihály és Móra Ferenc alkotásai révén ismerkedhetünk meg költészetünk, monda- és mesevilágunk szép-

ségeivel. Az irodalomnál maradván emlékre méltó a Kossuth Kiadó Antik Irodalom programja, ami a görög-római irodalmat idézeten és szövegrészleteken keresztül mutatja be. A szépirodalmi, filozófiai és történetírói művekhez kereszthivatkozásokkal tanulmányok, esszék kapcsolódnak. A középiskolás anyagot lényegesen meghaladó művet ezen túl történeti kislexikon, valamint színes illusztrációk teszik nemcsak hasznossá, de igazán élvezhetővé is. Az Arcanum Kiadó Ady és Mikszáth összesét nem csak diákok, de az irodalomtörténet iránt érdeklődők is haszonnal forgathatják. A két program jó példa a tudományos igényű tartalom és a multimédia adta lehetőségek sikeres ötvözésére. Így Ady verseit meg is hallgathatjuk – Galkó Balázs színművész tolmácsolásában –, míg a kiterjedt keresőrendszer segítségével bármely szóra, szótöredékre, vers- vagy prózarészletre egyszerűen rákereshetünk. A mintegy félszáz magyar költő összes versét, elbeszélő költeményét, versfordítását tartalmazó Vers-tár '98 programot szintén az Arcanum jelentette meg. A több mint tízezer vers teljes szövegét mintegy ötórányi hanganyag egészíti ki, elmondva, illetve megzenésítve a költeményeket. A szépirodalmi munkák között említendő a Cyberstone Digitális Könyvek Sorozat is, amelyben eddig az Egri Csillagok,

Aranyszabályok

1. Lehetőleg olyan üzletben vásároljunk, ahol megnézhetjük a programokat.
2. A dobozon lévő tájékoztatót gondosan olvassuk el, előfordul ugyanis, hogy külföldi kiadványt kínálnak magyar nyelvű csomagolásban. Amennyiben ez fel van tüntetve, később nemigen reklamálhatunk.

3. Amennyiben egy kiadó már bevált, bízhatunk benne, a további kiadványaiban sem fogunk csalódni.
4. A blokkot őrizzük meg.
5. Amennyiben probléma adódna a frissen vásárolt termékkel, vigyük vissza az üzletbe. Ha ott a mi hibánkul róják föl a problémát, küldessük el fogyasztóvédelmi vizsgálatra a szoftvert. Amennyiben gyári hibáról van szó, új terméket kapunk, illetve levásárolhatjuk az árát.

valamint A kőszívű ember fiai láttak napvilágot. A Nemzeti Tankönyvkiadó is megjelenette a NAT teljes irodalmi műveltségi anyagát magában foglaló Irodalom CD-ROM-ját. Szintén a Nemzeti Tankönyvkiadó neve fémjelzi a 37 magyar költő csaknem 150 hexameteres versét tartalmazó lemezt is.

A magyar nyelv és irodalom ápolása elképzelhetetlen a helyesírás elsajátítása nélkül. A Kossuth Interaktív magyar nyelvtan korongja jó gyakorlási lehetőséget kínál a nyelvhelyesség pallérozására. Mindezt több mint 300 interaktív nyelvtani gyakorlat, közel 2000 tollbamondás és 56 helyesírási mintaszöveg feldolgozása teszi lehetővé. A megoldásokat természetesen később ellenőrizhetjük, felmérve tudásunkat, esetleges hiányosságainkat. Lecke- vagy levélírás közben elég egy kattintás, és a program nyelvtankönyvből máris kikereshetők a problémás részekre vonatkozó szabályok.

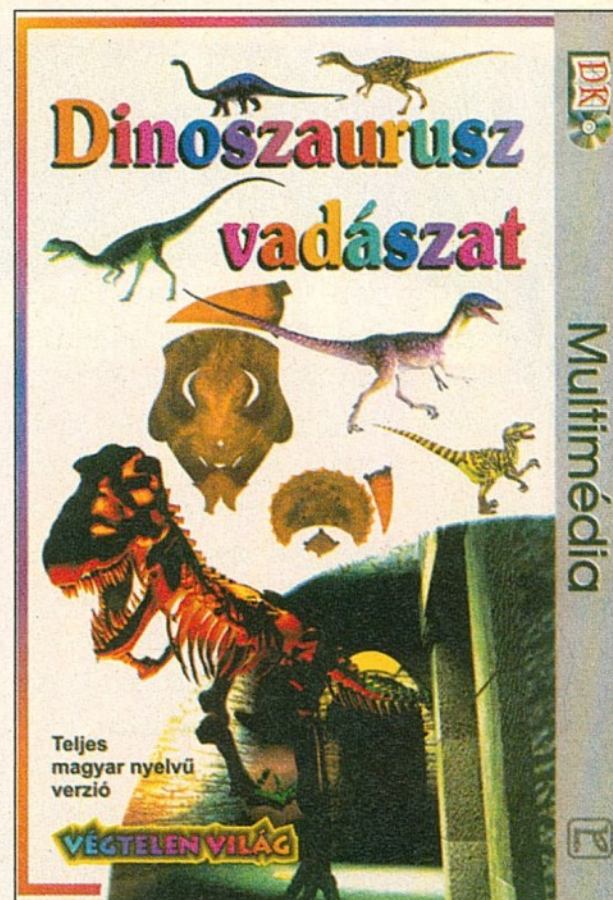
Információk képből, hangban

A történelemórákkal szemben gyakori kritika, nem elég érdekesek, a rengeteg évszámot, nevet és eseményt pedig meglehetősen nehéz fejben tartani. Éppen ezért öröndetes, milyen sok históriával foglalkozó mű jelenik meg mostanában, múltunk egyre szélesebb sávját lefedve. A közelmúlttal foglalkozó kiadványok közül az egyik legérdekesebb az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc enciklopédiája. Az 1956-os Intézet szerzeményének alapja az 1996-ban megjelent 1956 Kézikönyve című háromkötetes munka javított és átdolgozott változata. Ezt egészíti ki a közel 600 életrajz, a kétezer tételes bibliográfia, valamint a számos korabeli térkép és fénykép. Csaknem kétezer évet visszalépve az időben, a Kárpát-medence ókori történetébe kalauzol minket a Kossuth Kiadó Pannónia CD-je. A program által megismerhetjük a provincia mozgalmas életét a Római Birodalomban, az egymást követő császárok idején.

Nemcsak iskolások számára hasznos forgatni a különféle lexikonok CD-ROM kiadásait. Ezek közül megemlíthető az Arcanum Pallas Nagy Lexikonának digitális kiadása, aminek 110 ezer címszavát közel 30 ezer belső hivatkozás – hipertext – fűzi össze, s csaknem 10 ezer eredeti illusztráció színesíti. A nagylexikon különlegességei a táblaképek – köztük térképmellékletek is találhatóak –, amelyek jó minőségű, nagy felbontású képeken láthatók. A Cambridge Enciklopédia CD-ROM változata a már könyv alakban megjelent szöveget megújított és kibővített formájában tartalmazza. A Révai Nagylexikonát valószínűleg szintén sokan ismerik. A Cyberstone programja az eredeti 21 kötet teljes anyagát, azaz csaknem 18 ezer oldalt, 230 ezer címszót tartalmaz. A sokszínű kínálatból a természettudományokkal kapcsolatos művek sem hiá-

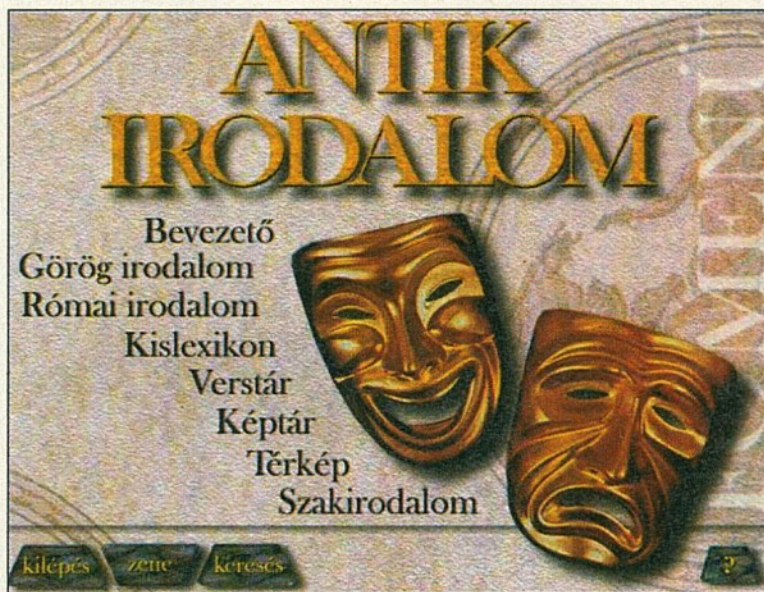
Kis hamis, te drága

Néhány évvel ezelőtt, a könyvkiadók egyik legnagyobb seregszelemjén, a Frankfurti Könyvvásáron még nem lehetett tudni, marad a könyv, vagy átadja helyét a multimédiás kiadványoknak. Ma ez már nem kérdés, hiszen bizonyosodott, a papírt nem is olyan könnyű kiűzni a nyeregből, mint sokan gondolták. Azok a külföldi kiadók pedig, amelyek dollármilliókat fektettek multimédiás kiadványaikba, a várt profit elmaradásával saját bőrükön tapasztalták az emberek könyvéhségét. A programok kiadása ugyanis korántsem akkora üzlet, mint remélték, nem is beszélve egy olyan kis piacról, mint a hazai. Magyarországon a háromezer példányban elkelt lemez már bestsellernek számít, míg a többségből átlagban ezer, kétezer jut át az üzletek pénztárain. Nem csoda, hiszen a hozzávetőleg 5–9 ezer forintos programok árát egy átlagos fizetésből valóóságos bűvészműtávján kigazdálkodni. A kiadók is tudják ezt, ám ha levonjuk a körülbelül 600 forintos előállítás költséget, a 30-40 százalékos kiskereskedelmi árrést, az összeg alig fele marad náluk. Egyedül a nagyobb példányszám csökkenthetné a költségeket, ám ezt éppen a magas fogyasztói árak gátolják, bezárva a kört. Az amúgy is gyengécske hazai piacot tovább szűkítik az egyre gyakrabban felbukkanó hamisítványok. Ezeknek csak egy része készül házilagosan, néhány tízezer forintos CD-írókkal, ám az igazi gondot az ipari méretű hamisítások jelentik. Tarr Bence, a Panem Kiadó multimédiás fejlesztésekért felelős vezetője szerint a kalózkiváltványok többsége külföldön készül, amit azután idehaza dobnak piacra. Ezt látszik alátámaszta-

ni, hogy a Panem Kiadóhoz került vissza olyan lemez, amin a dobozon feltüntetett program helyett népzenei talált a vásárló. Hamar kiderült, hamisítványról volt szó, aminek nem túl rendszeresítő készítői valószínűleg összekeverték a felvételeket.

Nagyüzemi módon másolnak azok a terjesztők, akik miután pár száz lemezt megvásárolnak, többé nem jelentkeznék, ám még évek múlva is árulják a programokat. Ilyenkor nehéz kideríteni, nem fogy a portéka, vagy netán „utángyártanak” belőle. Mindez jól mutatja, a könyvpiacra pár évvel ezelőtt lezajló tisztulás multimédiafronton még várat magára.

nyozhatnak. A Kossuth kiadó Vadvirágok, Magyarország gombái, Emlősállatok, Élőhelytípusok és társulások, valamint Halak, kételtűek, hullók című kiadványait jelentette meg ebben a témakörben. A Panem Kiadó A varázslatos emberi test CD-je a 16 éves korosztály számára készült. László, a csontvázfigura vezetésével a gyerekek megismerhetik az emberi test és az egyes szervek működését. A természet enciklopédiája egy átfogó multimédia kalauz a minket körülvevő világról: állatokról, növényekről, mikroorganizmusokról, éghajlati és környezetvédelmi kérdésekről. A programmal virtuális szafarira indulhatunk, de ha éppen kedvünk tartja, megnézhetjük, hogyan fest világunk az egyes ál-

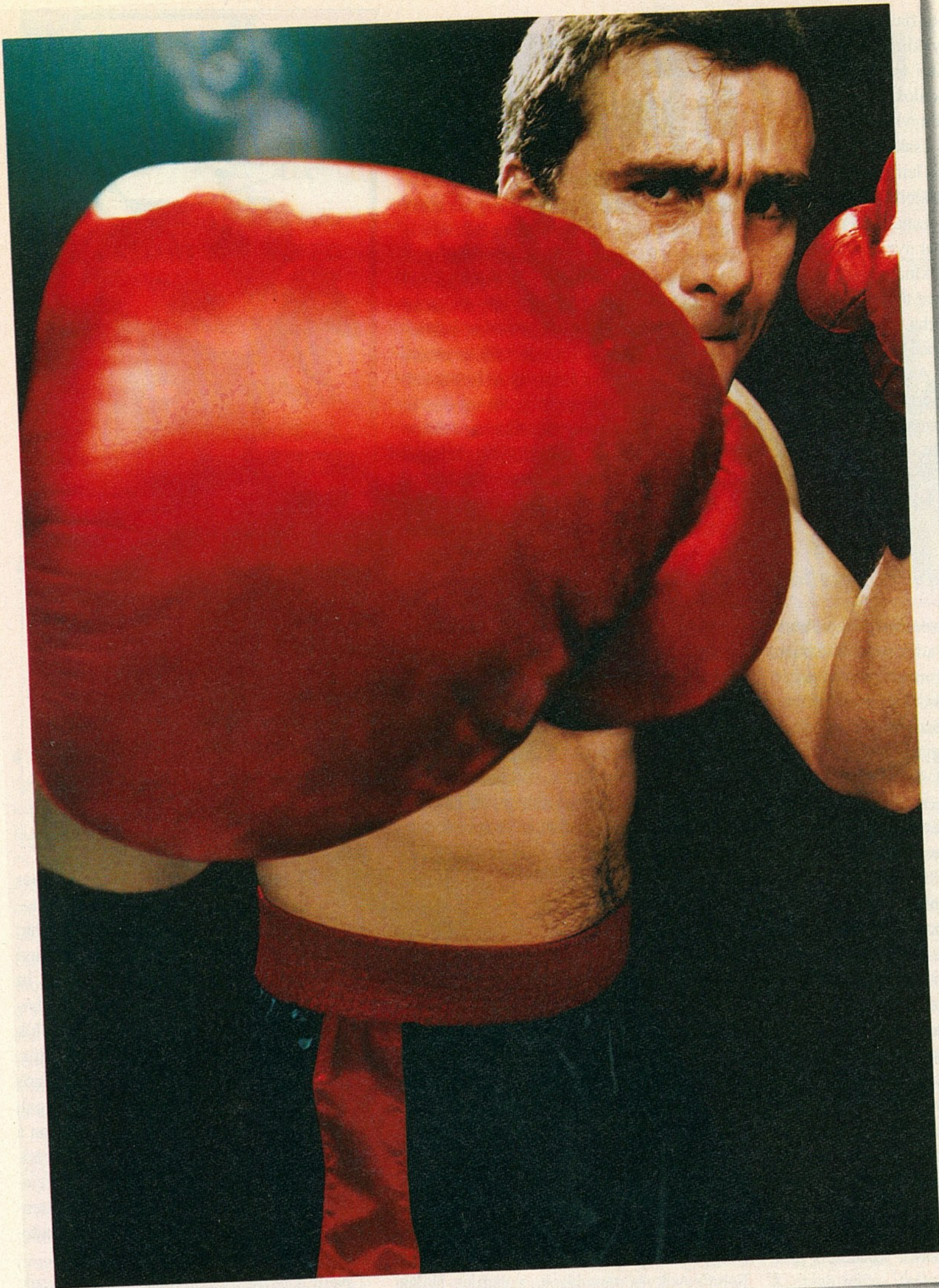
latok szemszögéből. Az ember előtti kor világában akár Dinoszauruszvadászatra is indulhatunk, egy virtuális természettudományi múzeum kiállításán keresztül. Itt megnézhetjük a földtörténeti középkorban élt legismertebb hullók fajait, az őslénytani kutatások történetét, valamint a dínók evolúciós fejlődését. A Manó Élővilággal, mint a címe is sejteti, elsősorban a kisebbeket célozta meg a Profi-Média Kiadó. A program 14 fejezete az élővilág mintegy essen-

ciáját adja, természetesen színesen, kalandosan tálalva.

Nem a természettudományokhoz tartozik, ám a középiskolás diákokat minden bizonnyal érdekli a Panem Tanulj tovább! programja. A fiatalok és szüleik így képes, hangos, és mozgó információkat szerezhetnek az egyes egyetemek és főiskolák infrastruktúráiról, szolgáltatásairól, a képzések konkrét tartalmáról, valamint a szakmai perspektívákról. A CD egyik legnagyobb előnye, hogy egyéni szempontok szerint is válogathatunk, ami lényegesen megkönnyíti a helyes döntést.

Fülöp Norbert

nfulop@comptech.hu

MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Ha ijedten elkapta a fejét egy ekkora pofon elől, akkor sem kell aggódnia. Mindez csak azért történt, mert a képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő – a HP PhotoREt precíziós technológiájával, amely forradalmi változást hozott a nyomtatásban. Ez az a technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet juttassanak el minden parányi képpontba. Az eredmény: lenyűgöző minőségű, fotorealistikus képek - anélkül, hogy mindez a sebesség rovására menne. Egy szó mint száz, bármennyire siet is, képei ezután mindig fotóminőségűek lesznek, így semmi más nem múlhatja felül őket. Mert olyanok, mint maga a valóság.

HP DESKJET NYOMTATÓK
HP PhotoREt technológiával

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

**MIÉRT NONAME
EGY SZÁMÍTÓGÉP?
A KEZDŐ FELHASZNÁLÓ
SZÁMÁRA EZ A KIFEJEZÉS
IJESZTŐ LEHET,
PEDIG EZEK A GÉPEK
ÁLTALÁBAN SEMMIVEL SEM
TUDNAK KEVESEBBET
MÁRKÁS TÁRSAIKNÁL,
MIKÖZBEN ÁRUK
JÓVAL KEDVEZŐBB.**

► Érdekes kifejezés a no-name. Annyit jelent, hogy a szóban forgó számítógép nem valamelyik neves gyártótól származik, hanem külön alkatrészekből rakták össze akár egy boltban, akár otthon. Ez a kifejezés összefonódott a gagyi, megbízhatatlan szavakkal, kérdés, hogy mennyire jogosan?

Amikor valamilyen alkatrészrel kapcsolatban azt hallom, hogy noname, akkor rögtön elfog a félsz: jaj, csak nehogy nekem kelljen ezt installálni valahová! Viszont azokkal a komplett számítógépekkel, amelyeket szintén ezzel a jelzővel illetünk, nem ez a helyzet, hiszen egy boltban vásárolt – márkás alkatrészekből, szakemberek által összerakott – gép ugyanolyan megbízható és gyors lehet, mint akármelyik komoly márkánévvel rendelkező társa. Eközben komoly különbség van az árakban, a „gyári” PC-k névtelen rokonaik árának akár kétszeresébe is kerülhetnek.

A márkás–nem márkás számítógépekkel kapcsolatban a következő tévhitek fordulnak elő: A noname gépek kevésbé megbízhatóak. Ez manapság már nem igaz. Ha a boltban igényes alkatrészekből dolgoznak, ezzel nekünk sem lesz problémánk.

A márkás gépekre több a garancia, illetve jobb a szerviz. Ez valóban igaz lehet, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy sok kis boltban ér-

NÉVTELEN KOMPUTEREK

dekesen értelmezik a garanciális feltételeket.

Mint már említettem, ugyanakkor az árakban gyakran irreális különbségek mutatkoznak, annak ellenére, hogy a gyárak és a forgalmazók igyekeznek ezt csökkenteni. Lásunk erre egy példát: az egyik neves, hazánkban is forgalmazó számítógépgyártó egyik terméke a következő paraméterekkel rendelkezik: Pentium II 400 Hz, 64 MB RAM, 4,3 GB HDD, Matrox G200-as videokártya. Így az ára meghaladja a 230 ezer forintot. Csaknem ugyanezt a konfigurációt egy átlagos budapesti számítástechnikai üzletben márkás alkatrészekből körülbelül 60–70 ezer forinttal kevesebből rakhatjuk össze magunknak.

Kinek éri meg akkor márkás gépet venni, tehetik fel a kérdést. A leginkább olyan cégeknek, amelyek több gépet is vesznek egyszerre, így részesülhetnek kedvezményekben. Ezeknél a vállalatoknál nagyon fontosnak bizonyulhat a garancia és a szakszervizek nyújtotta szolgáltatások. Itt rögtön megemlítem, hogy a nevenincs gépeknek is két fajtája lehet. Az egyik az, amit a számítástechnikai boltok hirdetnek kész konfigurációként. Általában a nevük utal arra, hogy milyen célra ajánlják ezeket: Office, Home, Game, Killer, stb. Ezek a gépek (különösen az olcsóbbak) legtöbbször kifutó alkatrészekből állnak, amiket a boltban külön-külön már nem lehetne eladni. Ez akkor lehet fontos, ha később fejleszteni akarunk, mert könnyen előfordulhat, hogy gyakorlatilag az alkatrészek 75 százalékát kell majd egyszerre cserélni.

Az ilyen – nevezzük ezeket boltinak – gépekhez általában jár, vagy lehet kérni az operációs rendszer (legtöbbször Windows) telepítését, konfigurálását, vagy akár a kiválasztott felhasználói programok telepítését is. Ekkor otthon gyakorlatilag a gép rögtön használható – vagy legalábbis annak kell lennie.

Megint más kategória a „szomszéd által összerakott” gépeké. Ezek az igazi noname számítógépek. A születésük rendszerint a következőképpen zajlik: miután eldöntöttük, hogy szükségünk van egy ilyen masinára, felkeressük a témában szakértő szomszédot, barátot vagy rokont, aki aztán összeállít egy – az igényeinknek megfelelő – számítógépet. Sokan ezt már úgy is vállalják, hogy az alkatrészek beszerzéséről is gondoskodnak. Az így létrejött masinák jó esetben semmivel sem rosszabbak, mint a kész bolti számítógépek, ha viszont később valami probléma merül fel velük kapcsolatban, akkor igen sok múlik az összeszerelő szakemberen.

Ha esetleg úgy döntünk, hogy magunk állítunk össze valamilyen konfigurációt, akkor a következőkre érdemes figyelni. Előre döntsük el, mire akarjuk a gépet használni. Ha csak szövegszerkeszteni akarunk, és néha használni a pasziánszt vagy az aknakeresőt, akkor már 60–70 ezer forintért is egy tökéletes, komplett számítógépet vehetünk magunknak. Ha azonban a legújabb játékprogramokkal akarunk játszani, ennek jó háromszorosát is rá kell költenünk a megfelelő vasra. Jó, ha a gép összes alkatrésze egyformán „erős”. Egy Pentium III 600-as processzor 16 MB-nyi memóriával jóval lassúbb, mint egy Celeron 366-os 128 Mbyte-tal. Annak érdekében, hogy a drága pénzen vett számítógép később viszonylag egyszerűen bővíthető legyen, érdemes egy márkás alaplapot választani, még akkor is, ha az árbeli különbségek miatt csak eggyel alacsonyabb CPU-t tudunk ezután venni.

A jelenlegi árakon és az újabb programok egyre növekvő memóriaigénye miatt a minimális RAM mennyiség a 64 Mbyte, míg a me-revlemez is jó, ha legalább 4,3 Gbyte-os. Ha esetleg az újabb játékokat is szeretnénk kipróbálni, akkor mindenképpen szükségünk lesz

valamilyen 3D-s videokártyára is. Ha olyan gépet szeretnénk magunknak összeállítani, ami a mai, átlagos felhasználói programokat minden kötöttség nélkül képes futtatni, és még az újabb játékok is élvezhető sebességgel futnak rajta, akkor monitorral együtt nehezen ússzuk meg 130 ezer forint alatt. Ezért a pénzért egy olyan gépet kapunk, ami szinte minden igényt kielégít, és a későbbiekben egyszerűen bővíthető.

Rosta Gábor

wbk@comptech.hu

AZ ITT KÖVETKEZŐ TÁBLÁZATBAN NÉHÁNY, KÜLÖNBÖZŐ CÉLOKNAK MEGFELELŐ KONFIGURÁCIÓT ÁLLÍTOTUNK ÖSSZE

Mire való? (ajánlott operációs rendszer)	Csak a pénz számít (DOS, Windows 3.1)	Egyszerűbb irodai munka, otthoni internetezés, diákoknak minimálisan ajánlott (Windows 95/98)	„Multimédiás” számítógép pl. irodába (Windows 95/98)	Komolyabb alkalmazások-hoz, játékokhoz (Windows 95/98)	A legújabb, hálózati játékokhoz, grafikához, CAD és 3D alkalmazásokhoz (Windows 95/98)
Alaplap, processzor	486 DX33-tól 486 DX4-100 ig	Pentium 133, AMD K6-2,	Pentium 233 MMX AMD K6-2	Celeron 366 AMD K6-2 3D 400	Pentium III 550
Memória	16 Mbyte	32 Mbyte	64 Mbyte	64 Mbyte	128 Mbyte
Videokártya	S3 Trio 64 1 MB ram	S3 Virge DX	S3 Virge GX 4 MB ram	RIVA TNT 16 MB	RIVA TNT2 Ultra, Voodoo III 3500 vagy Matrox G400 MAX
Merevlemez	540 Mbyte	850 Mbyte	3,2 Gbyte	6,4 Gbyte	13,3 Gbyte
Monitor	14 colos mono VGA	14 colos VGA	15 colos VGA	17 colos VGA	19 vagy 21 colos VGA
Kiegészítők		Modem, CD-ROM, hangkártya	Modem, hangkártya, hangfal, CD-ROM	Modem, hálózati kártya, hangk., DVD-ROM	Modem, hálózati kártya, hangk., DVD-ROM
Nettó ár Ft (körülbelül)	30–40 ezer	70–80 ezer	100–110 ezer	200–210 ezer	400 ezer fölött

JÁTÉK

h í r e k

Cabela's Big Game Hunter III

A HeadGames Publishing bejelentette Cabela's Big Game Hunter című, meglepően sikeres vadászjátékuk harmadik részét. A programot az Elsinore Multimedia fejleszti, és megjelenését idén őszre tervezik. A vadászattal rokonszenvezők bolyonghatnak Alaszka hegyei és Idaho sziklái között, Georgia erdeiben és a texasi síkságokon. A játékban 11 lelőhető állat szerepel, például muflon, rénszarvas, jávorszarvas, fekete medve, karibu, hegyi kecske. Ezekon kívül szerepel még több le nem löhető, védett állatfaj is, így az erdőkben hallhatunk majd farkasüvöltést, és összefuthatunk coyote-tal és grizzlyvel is. Fegyverekből 25 választható, közöttük találhatók íjak, többféle sörétes és mindenféle, vadászatra alkalmas egyéb puska. A játékban szerepet kap az időjárás, a szél és egyéb környezeti tényezők. Ezenkívül, hogy fölényünk teljes legyen, a már megszokott térképeken és iránytűn kívül időjárási előrejelzés, GPS és többféle rejtőzködőfelszerelés segíti munkálkodásunkat.

The Lady, the Mage and the Knight törölve

A Larian Studios minden különösebb indoklás nélkül bejelentette, hogy a The Lady, the Mage and the Knight című RPG játékuk már sosem kerül befejezésre, vagyis a fejlesztést végleg leállították. Szeptemberben mutatják be másik szerepjátékukat, ami miatt valószínűleg ezt a lépést megtették.

A Blizzard nagy munkában

A Blizzard már a Diablo II hibamentesítésén, a játékmenet és egyensúly csiszolásán dolgozik. Később terveznek egy limitált internetes bétatesztet is, de ez egyelőre úgy tűnik, hogy ellentétben a Starcrafttal, nem lesz publikus. A marketinggépezet is beindult már, és a dupla oldalas hirdetések felül, amiből már hazai magazinban is láthattunk, új utakat is keresnek. Ilyennek tekinthető, hogy szerződést kötöttek a New Line Home Video kazettakölcsönző céggel, és a mostanában 400 000 példányban megjelenő The Corruptor című film előtt 30 másodperces Diablo II reklám lesz. A boltokban találkozhatunk majd Diablo II játékgúrákkal is, először magával Diablóval, a barbárral és egy múmiával. A jövő hónapban várható a Warcraft II Platinum változata, ami tartalmazza a Warcraft II-t, a kiegészítő lemezt, és ez a változat az eredetivel ellentétben játszható lesz az interneten, a Battle Net szervereken keresztül.

Flight Unlimited III

A Flight Unlimited III hamarosan a boltokba kerülhet, mert elkészült a CD-gyártáshoz szükséges aranylemez. Ebben a részben a Csendes-óceán északnyugati részén repkedhetünk kedvünkre, tíz repülőgép segítségével. A program tízezer négyzetmérföldnyi terület fotorealistikus képét tartalmazza. A programban nem csak mi repkedünk, hanem a légi forgalomnak köszönhetően más gépekkel is „összefuthatunk”, amelyek a mi ügködésünktől függően reagálnak. Állítólag az időjárás olyan tökéletesen lesz szimulálva, mint még soha előtte PC-s játékok esetében.

STRATÉGIA ÉS TAKTIKA

Total Annihilation: Kingdoms

**MI KÜLÖNBÖZTETI MEG
A STRATÉGIÁT
A TAKTIKÁTÓL?**

**A KÜLÖNBSÉG LEGINKÁBB
AZ ELGONDOLÁS
VOLUMENÉBEN
FIGYELHETŐ MEG.
A STRATÉGIA NAGYOBB
ÍVÚ TERV, AMI KIJELELI
AZ UTAT AZ ELSŐ
LÉPÉSEKTŐL A GYŐZELEMIG,
DE AZ EGYES LÉPÉSEK
MIKÉNTJÉT
NEM MUTATJA MEG.
A TAKTIKA
EZZEL SZEMBEN MINDIG
CSAK A KÖVETKEZŐ
NÉHÁNY HADMOZDULATRA
VONATKOZIK,
DE EZEKRE ALTERNATÍV
MEGOLDÁSOKAT IS AD,
ATTÓL FÜGGŐEN,
HOGY AZ ADOTT LÉPÉS
SIKERES-E VAGY SEM.**

► Ezek szerint az eddig megjelent, real-time stratégiának nevezett programok valójában real-time taktikai játékok. Az egyes összecsapások aprólékos, különleges képességű egységek bevetésével

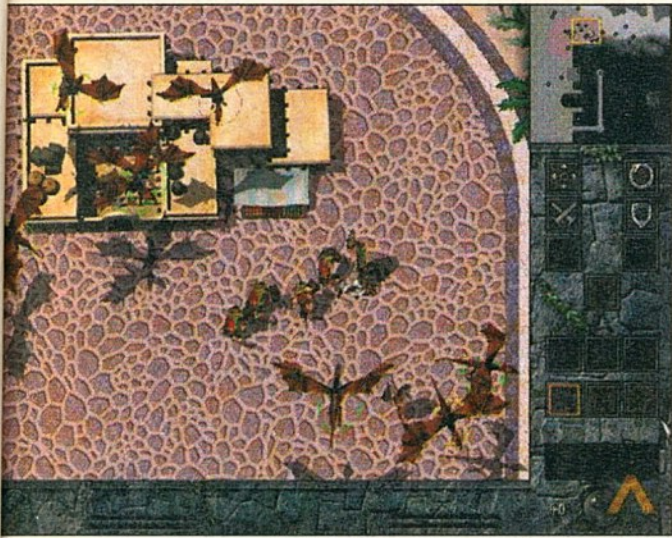
megtűzdelt irányítása, és a nagyobb léptékű események esetlegessége mutatja ezt. A Total Annihilation: Kingdoms (TA:K) úgy tűnik, szakít az eddigi hagyományokkal, és a játékszabályok kialakításánál elsődleges szempont lehetett a stratégiai rész erősítése a taktikaival szemben.

Ehhez a legfontosabb eszköz a tervezők kezében a nyersanyag-utánpótlás újszerű megoldása volt. Mágikus energiánk ugyanis nem előre meghatározott mennyiségű, amit majd a játék során kitermelünk, hanem folyamatosan termelődik minden addig elfoglalt lelő-

helyről, attól függetlenül, hogy mióta használjuk azt. Így (mivel ilyen lelőhelyből viszonylag sok van) nem alakulhat ki háborúkat eldöntő, véres küzdelem egy-egy kitermelőhely birtoklásáért. Ugyanezen okokból seregeinket viszonylag hamar feltölthetjük, hiszen hátszágai manaforrásaink soha, még a játék végén sem apadnak ki. Éppen ezért az egyes csatákban a különleges egységek nem sok szerepük lehet. Ugyanis, míg egy Starcraft küzdelemben maximum 20–30 egység vett részt (egyetlen összecsapásban!), addig itt nem ritka a 100–150 fős adok-kapok sem. Nos, el lehet képzelni, hogy milyen szerepe lehet a TA:K-ban egy bármily erős különleges egységnek.

A készítő (talán éppen ezért) nem is erőltették a speciális képességeket, legalábbis nem a Starcraft-es mélységben, elegendő számú csontvázharcos (Eddie) szinte teljesen egyenértékű valamivel kevesebb élőhalott boszorkánnyal (Lich). Így aztán hiába van 15–25-féle harcos fajonként, gyakorlatilag nem tudjuk őket kihasználni. Gyakorta egy gyengébb egység teljesen kivált-

ható egy erősebbel, ellentétben a Starcrafttel, ahol még a végjátékban is lehet döntő szerepe gyalogos katonáink rohamának (ami reális is). Elég, ha a fő csapatnemekből egy-egy típus gyártására állunk rá (egy távolsági, egy közelharci, egy repülő, és, ha lehet, egy vízi), az is tökéletesen elég lesz a háború megnyerésére.

Ez (sajnos) nemcsak az egyes fajokon belül, hanem azok között is érvényes. A lehetséges – és alkalmazott – taktikákat illetően nincs nagy különbség köztük. Egyetlen speciális faj van, a vízilények, a többiek hovatartozása egyszerűen csak grafika kérdése. Az élőhalottaknál a védőbástyában mágus ül, míg az embereknél íjász. Ez mind szép és jó, de ha a funkciója, életereje és sebzése nagyjából megegyezik, akkor a külön fajoknak (stratégiai szempontból) semmi értelme.

Nem ösztönöz semmi arra, hogy egy adott fajt válasszak, mert az ő harci stílusuk tesz ki a legjobban, ugyanis ilyen, hogy különböző harci stílus, nincsen.

A nyersanyagtermelés értelmezése mellett természetesen a frontok áttörése is lehetetlen. Az a villámháborús megoldás, ami már sok hasonló játékban vezetett győzelemre (az ellenfél arcvonalát egyetlen koncentrált támadással összeroppantani, majd az így keletkezett résen csapatainkkal betörni a védetlen hátsó részbe), itt teljesen használhatatlan. Ha sikerül is ellenfelünk „lövészárók-

rendszerét” áttörünk, akkor sem érdemes egy kis terület elfoglalása után továbbmennünk, mivel a hátsó részbe előzőlő, frissen gyártott csapatok holtbiztosan felmorzsolják támadó seregünket.

Éppen ezért, a TA:K partikat nem átfogó lovasrohamok, hanem szívósan, módszere-

sen lefolytatott, gondosan előre eltervezett, egy-egy manaforrásért folyó apró csaták hosszú láncolata dönti el. Így – az egy-másfél órás Starcraft játékokkal szemben – akár 4-5 órát is a képernyő előtt tölthetünk, amíg egyetlen háborút végigviszünk.

Ennek megfelelően a dolog nem megy át „klikkelő-bajnokságba”, mindenkinek van ideje megtervezni és kivitelezni stratégiáját. Saját területünket ráérősen beszőrhatjuk védelmi épületekkel, Ypern-t és Isonzó-t megszegényítő „lövészárók-rendszerekkel”. Ez még inkább megnehezíti, hogy ellenfelünk eljusson a termelő épületeinkig, a front áttörése, katonai műszóval „katlan”-ok kialakítása még inkább lehetetlenné válik.

Az örökké termő manaforrások miatt, ha a terület első felosztása befejeződött, vagyis minden stratégiai jelentősebb pozíciót birtokol már valaki, akkor bizony a gyengébb játékosnak nagyon kell iparkodnia. Ellenfele ugyanis ontja magából a katonákat, és könnyen olyan fölényre tehet szert, ahonnan a hadiszerecse megfordítása szinte lehetetlen.

A TA:K-ot ajánlani tudom mindenkinek, aki a sok „blitzkrieg” után egy – taktikai szempontból – ízig-vérig első világháborús játékot is szeretne kipróbálni.

ender
ender@zed.hu

Technológia Teljesítmény Megbízhatóság NEC

NEC

A NEC PowerMate VT számítógépcsalád a legfejlettebb technológiát és a legnagyobb teljesítményt hozza az Ön asztalára, de mindezt elérhető áron. Ha maximálisak az elvárásai, akkor válassza a NEC PowerMate VT-t a Szinva NET Kft.-től.

NEC PowerMate VT

Intel® Pentium® II 450MHz processzor, 128 MB SDRAM (100MHz), ATI Rage 128GL AGP videó vezérlő, 10,2 GB SMART UDMA merevlemez, Aureal A3D PCI-os hangmodul, 40x ATAPI CD-ROM meghajtó, ATX toronyház. Opcionálisan: DVD-ROM

szinvanet®

www.szivanet.hu

NEC HOTLINE: 06 1 252 0545

Az Intel® Inside® logo és a Pentium® az Intel® Corporation bejegyzett védjegye. Az NEC PowerMate PC-k új generációja az Intel® Pentium® II processzort tartalmazza.

KIEGÉSZÍTŐK A GÉPHEZ

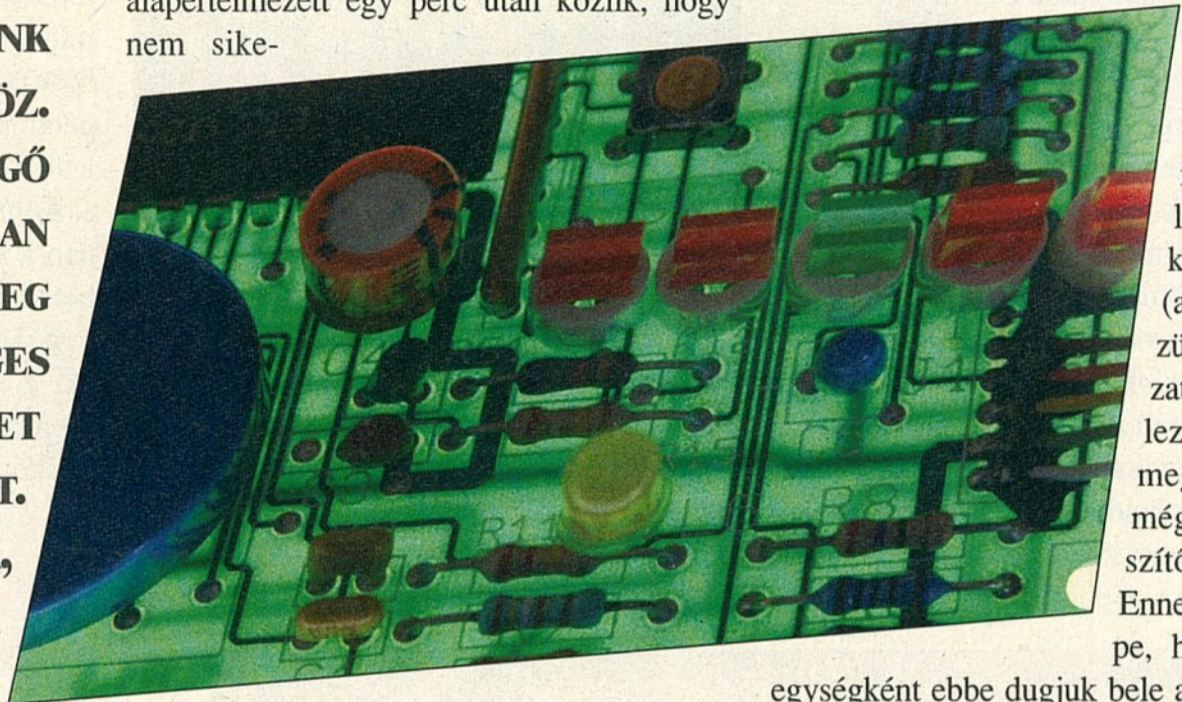
**AMIKOR KÉSZ
SZÁMÍTÓGÉPET VESZÜNK,
VAGY MAGUNK
ÁLLÍTUNK ÖSSZE
EGY KONFIGURÁCIÓT,
AZ ALAPEGYSÉGEKEN KÍVÜL
MÉG SZÁMOS KIEGÉSZÍTŐT
IS VÁSÁROLHATUNK
GÉPÜNKHÖZ.
HÁLÓZATI LÁZBAN ÉGŐ
VILÁGUNKBAN
ELSŐKÉNT EMLÍTEM MEG
AZ EHHEZ SZÜKSÉGES
KÉT ESZKÖZT, A MODEMET
ÉS A HÁLÓZATI KÁRTYÁT.
AZOK SZÁMÁRA,
AKIK SZERETNÉNEK
AZ INTERNETRE
KAPCSOLÓDNI,
ÁLTALÁBAN AZ ELŐBBIRE,
MÍG AZOKNAK, AKIK
VALAMILYEN HELYI
HÁLÓZATRA (LAN-RA)
CSATLAKOZNAK,
AZ UTÓBBIRA
LESZ SZÜKSÉGÜK.**

► A modemek ezenkívül még kiváló minőségű faxot és üzenetrögzítőt is varázsolhatnak a gépből.

Ha modemet veszünk, minimum 33,6 Kbs-os sebességűt vegyünk, ezek már 5000 Ft körüli összegektől kaphatók (plusz áfa, természetesen). Az, hogy a modem külső vagy belső, nem sokat számít, a külsők általában valamivel drágábbak, de nem foglalnak bővítőhelyet, és hordozhatóak. A leggyorsabb, 56,6 Kbs-os modemek is kaphatók már 7000 Ft-tól. Annyit érdemes tudni, hogy ennek a sebességnek kétféle szabványa létezik, az x2 és a K56Flex. Ezeket váltja fel a hivatalosan is elfogadott ITU V.90, amit a jelenleg kapható 56,6-os modemek támogatnak. Szerencsére az újabb modemek ezeket

mind ismerik és támogatják. Sajnos a hazai vonalak állapota miatt az 56,6 Kbps-os sebesség elérése szinte lehetetlen, személyes tapasztalatom szerint olyan 50 Kbps az átlagos.

Az olcsóbb modemekkel még egy speciális probléma szokott előfordulni, ez pedig az, hogy nem mindegyik ismeri fel a magyar „foglalt” jelet. Ez igen zavaró, ha az internet-szolgáltatónk éppen foglalt. Ilyenkor ezek a modemek azonnali újratárcsázás helyett az alapértelmezett egy perc után közlik, hogy nem siker-

rült a kapcsolatot létrehozni, és befejezik a próbálkozást. Emiatt vásárláskor erre feltétlenül kérdezzünk rá. A jobb modemek hazai engedéllyel rendelkeznek – ezeknek ismerniük kell a magyarországi jeleket.

Ha nem telefonvonalon, hanem helyi hálózaton keresztül kapcsolódunk a világháléhoz, akkor modem helyett egy hálózati kártyára lesz szükségünk. Ugyanez a helyzet akkor, ha az interneteléshez a kábeltévé-hálózatot használjuk.

Aki (olcsóbb) hálókártyát vesz, gyakorlatilag kétféle „típus” közül választhat: 10 Mbs-os sebességű, vagy 100 Mbs-os sebességű. A lassúbbak árai 2000 Ft-körül kezdődnek, míg a gyorsabb, 100 Mbs-os változatok 4000 Ft-tól kaphatók. A sebességen kívül még egy fontos jellemzőjük van ezeknek a kártyák-

Modem: MOdulátor-DEModulátor. Az adatot olyan hangjelé alakítja, amelyik telefonvonalon továbbítható egy másik modemhez.

BNC: Csatlakozótípus, 50 ohmos koaxkábelrel működik. Sebessége 10 Mbs, azaz körülbelül 900–1000 kilobyte másodpercenként. Ezzel építhető ki kis méretekben a legolcsóbban egy hálózat.

TP, UTP, STP: Twisted Pair: Csatlakozó- és kábeltípus. Ez már nagyobb sebességre (100 Mbs) alkalmas.

nak: az, hogy milyen csatlakozókkal vannak felszerelve. A 10 Mps-os kártyákon általában BNC és TP csatlakozó is van, míg a 100 Mbs-osokon kizárólag TP.

Ha már vettünk kártyát, érdemes venni kábelt is. Ezeket a legtöbb boltban előre szerelve árulják, három-, öt- és tíz méteres hosszban. Ha koax-kábelt (BNC csatlakozókhöz) veszünk, vegyünk hozzá ún. 50 ohmos lezáró ellenállást is. Ezekre a hálózat két végén lesz

szükség. Kell még kártyánként egy T elosztó is, de ezt általában adják a kártyákhoz (azért ellenőrizzük). Ha a hálózatot UTP kábelezéssel akarjuk megoldani, kell még egy kiegészítő: egy HUB. Ennek az a szerepe, hogy központi

egységként ebbe dugjuk bele az egyes kábeleket. Ha csak két gépet szeretnénk összekötni, ezt hub nélkül, egy speciális (crossover) kábellel is megoldhatjuk.

Ha valakinek sokat kell nyomtatott oldalakat bevinni a gépbe, esetleg a családi fotóalbumot szeretné így tárolni, akkor vegyen egy lapszkennert. Az árak 15 000-tól emelkednek a csillagokig. Egyes drágább készülékeken olyan kiegészítő eszköz is található, amivel diaképeket is lehet szkennelni – ezzel remekül lehet például a negatívot papírkép készítése nélkül ellenőrizni.

Nyomtató vásárlása esetén választhatunk a tús (olcsó, de lassú és zajos), a tintasugaras (viszonylag gyors, még a színes változatok is elfogadható árúak, de drágább) és a lézernyomtatók (drága, de nagyon gyors) között.

Aki sokat akar játszani, annak szüksége lesz egy botkormányra (joystickra), esetleg egy kormányra (autóversenyezésre). A legújabb (és legdrágább) típusok az ún. Force-feedback technológiával már érzékelhetővé teszik a játékban történeteket, tehát ha pl. egy autóversenyben farönkökön száguldunk át, a kormány ennek megfelelően fog rázkódni. Joystick vásárlásánál mindenképp figyeljünk a súlyra: egy nehezebb példány biztosabban ül az asztalon

AUTÓVERSENY ÉS TECHNIKA

**BÁR AUGUSZTUSBAN
ITTHON MINDENKI
A MOGYORÓDI
FORMA-1-ES
FUTAMRA
KONCENTRÁLT,
EZT MEGELŐZTE
EGY MÁSIK
AUTÓVERSENY IS.
A 13. MOL
BUDAPEST RALI
BAJNOKI FUTAMOT
AUGUSZTUS 5-7.
KÖZÖTT
RENDEZTÉK MEG,
EGY EGÉSZEN ÚJ
KOMMUNIKÁCIÓS
KÖRNYEZETBEN.**

▶ A hazai versenyek közül is kiemelkedett, hiszen a versenyzők számára Európa és Mitropa kupa kettes szorzójú pontszerzési lehetőséget biztosított. Az országos ralibajnokság hatodik futamán a szervezők és a kiértékelők munkáját először segítette a verseny-pálya széléről működtetett mobil informatika.

A Budapest Rallyn az időeredmények gyors és biztonságos továbbítására a PSION az Autóklub Sárga Angyalainál már bevált SMS üzenetküldő híradás-technikai rendszert adaptálta.

Az adattovábbító rendszer elengedhetetlen feltétele volt, hogy minden gyorsasági szakasz végén legyen megfelelő térerő az SMS-ek elküldéséhez. Ez a feltétel a hét gyorsasági helyszínből csak 5 esetében teljesült, a másik két helyszínre antennát kellett telepítenie a Pannon GSM-nek.

Minden egyes gyorsasági szakasz végén egy autóklubos segélyautó állt, felszerelve a küldéshez szükséges hardver és szoftver elemekkel.

A versenyzők rajtszámát, indulási és érkezési idejét versenybíró hitelesítésével egy menetlevélre írták, melyet az Autóklub alkalmazottja a PSION Workabout-ba begépelte. A gép automatikusan kiszámolta a teljesítési időt, és az Ericsson telefonon keresztül meghatározott formában a Pannon Futár szolgáltatás felhasználásával SMS-t küldött a kiértékelő központ számára, mely tartalmazta a küldő telefonszámát, a gyorsasági szakasz számát, a rajtszámot, a rajtidőt, a stopidőt és a teljesítési időt. Ezeket a SMS-eket a fogadó személyi számító-

gépen folyamatosan dolgozták fel, így a gyorsasági szakasz befejezésével már teljes sorrend állt a szervezők rendelkezésére.

A Budapest rali ebben az évben jelentős változásokon ment át. Az új kommunikációs csatornán kívül további újítás volt, hogy a Budapest környéki laza talajú gyorsasági szakaszokat kihagyták a

programból, és helyette a Hungexpo és a Rábaring területén folyt a versengés. Így a megmértetés mindvégig aszfalton történt. A 22 gyorsasági szakasszal tűzdelt 904 km hosszú pályán a 94 induló több mint fele „elvért”.

P. ZS.

comptech@comptech.hu

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI PROGRAM A TÁVKÖZLÉSBE

Az ISO nemzetközi szabványcsalád tagja, az ISO 9001 olyan minőségbiztosítási szabvány, amelyet a termékeiket saját maguk tervező és fejlesztő vállalatok alkalmaznak. Az ISO 9001 szabvány tehát a termék teljes életútja során felmerülő folyamatokat szabályozza, kezdve a tervezéstől, fejlesztéstől egészen akár a már értékesített termékhez kapcsolódó vevőszolgálatig.

Kétségtelen, hogy a globalizálódó világpiac és a nemzetközi vállalati kapcsolatok egyre intenzívebbé válása szükségessé tette egy olyan egységes rendszer kidolgozását, amely garanciát nyújt a szolgáltatások mindenkor egyenletes minőségére. Azonban általánosan elterjedt az a nézet, amely szerint az ISO 9001 szabványokon alapuló minőségirányítási rendszer a folyamatok túl részletes szabályozásával nehezkessé teszi a vállalatok ügymenetét, és így a folyamatok veszítenek rugalmasságukból.

A PanTel szerint ez nem szükségszerűen van így. Az ISO 9001 szabvány alapulvételével teljes egészében elkötelezte magát a szabványnak megfelelő működés mellett, de csak egy folyamatosan fejleszhető, a folyamatok működését elősegítő és ügyfelei igényeire reagáló minőségirányítási rendszer kialakítását tartja elfogadhatónak. A PanTel tudatosan alakít ki egy olyan rugalmas rendszert, amely optimális mértékben, kielégítő részletességgel szabályozza a folyamatokat, ugyanakkor azonban alkalmas a gyorsan változó távközlési piac által igényelt módosítások bevezetésére is.

A PanTel nem csak a csúcstechnológián alapuló távközlés, hanem a teljes szolgáltatási rendszert átfogó minőség szolgáltatója is. A vállalatnál kialakítás alatt álló, ISO 9001 szabvány szerinti belső vállalati rendszer az ehhez társított egyedi értelmezéssel segít ennek elérésében, és ez végső soron a legfőbb partnerért, az ügyfélért történik.

(X)

PanTel

Az új vonal

e bolt

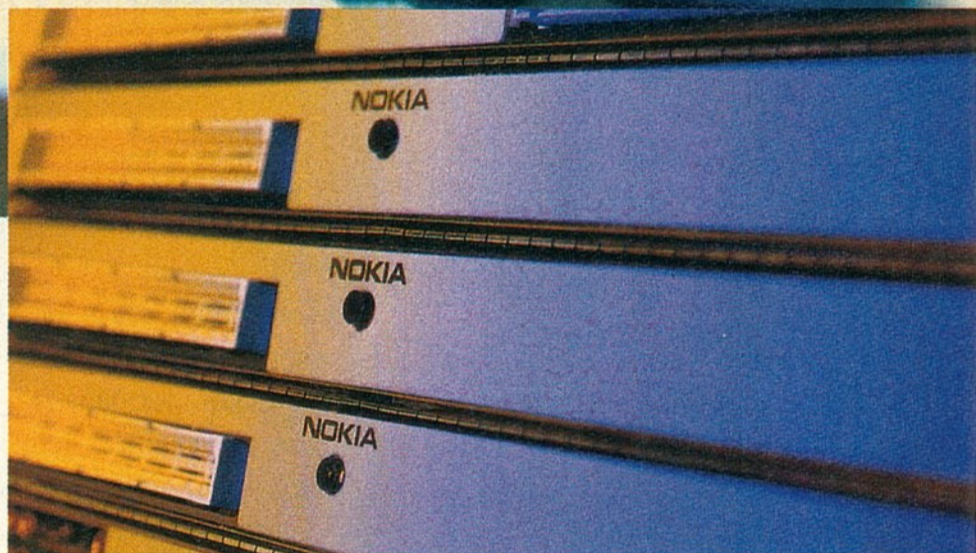
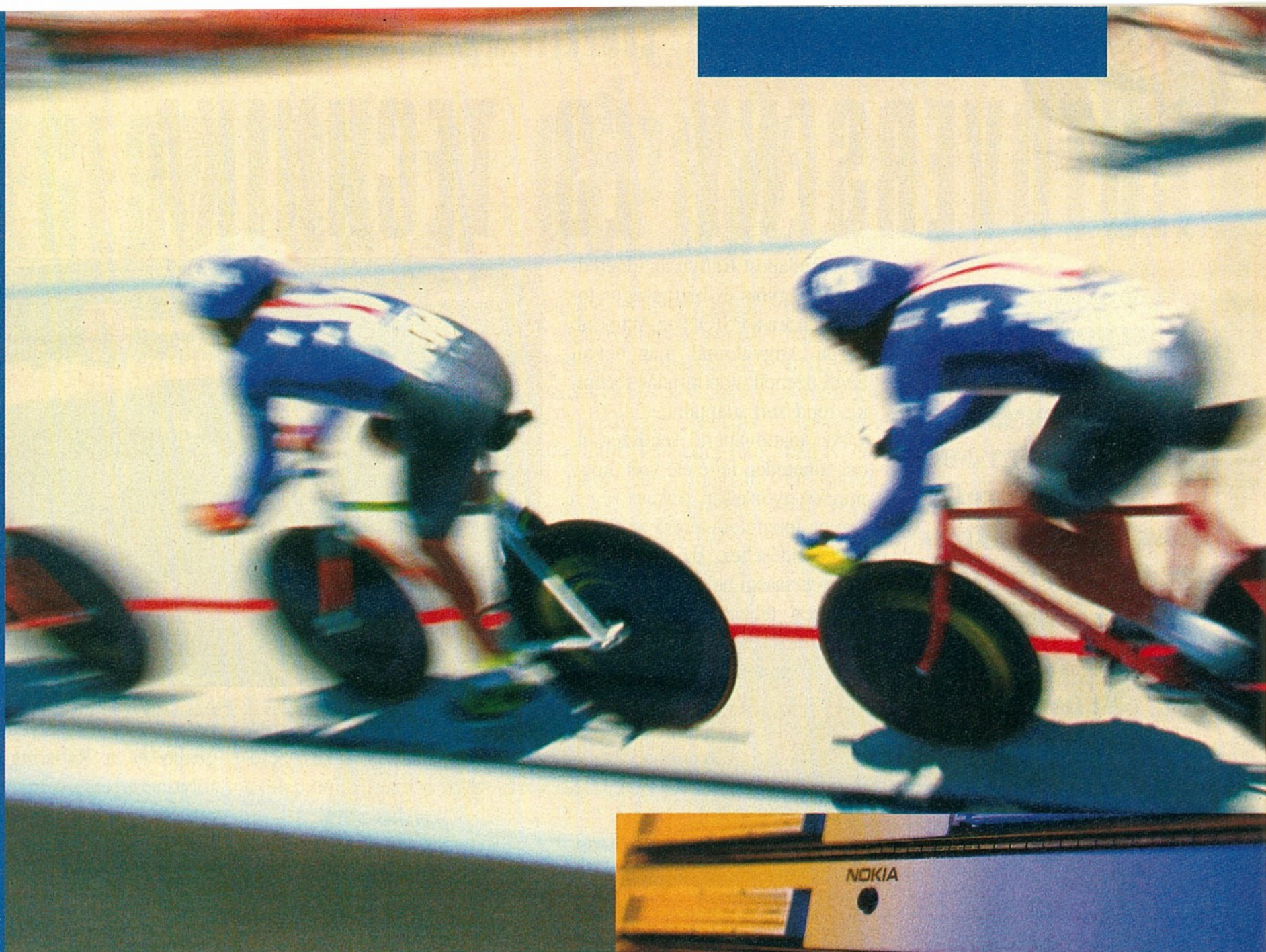
www.ebolt.hu
Keresse az Interneten!

Ahol az alacsony árak
csak egy kattintásra
vannak...

Aktuális akciónk:
ACORP LX PPGA Alaplap
12 500 Ft + áfa

Connecting@Speed, a Nokia széles sávú megoldása.

Gyors szolgáltatások – ezt kínálja a Nokia széles sávú IP-hozzáférési megoldása. Segítségével az operátorok, a szolgáltatók és a felhasználók jobban kihasználhatják az internetben rejlő lehetőségeket. Megismerhetik az új, izgalmas szolgáltatásokat, nagyobb bevételre tehetnek szert, és több lehetőségük lesz a választásra.

A Nokia széles sávú megoldása lehetővé teszi a legújabb, nagy sebességű szolgáltatások gyors elérését. Az ADSL-technológia segítségével a felhasználók egy szempillantás alatt elérhetik az internetet. Ám a sebesség önmagában még nem elég.

A költségek éppen olyan fontosak: az Ön üzemeltetési költségei és ügyfelei számára a szolgáltatás költségei. A Nokia széles sávú megoldásával kedvező áron nyújthat testre szabott szolgáltatást akár kis-, közép- vagy nagyvállalatoknak, akár egyéni felhasználóknak. Mi több, szolgáltatásait a minőség, sebesség és felhasználás alapján kínálhatja, árazhatja és számlázhatja.

Csak néhány ok, amiért elmondhatjuk, hogy a Connecting@Speed a Nokia széles sávú megoldásával többet jelent a gyorsaságnál.

Connecting@Speed.
**A Nokia széles sávú
megoldása.**

Connecting@Speed, a Nokia széles sávú megoldása.

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

www.nokia.hu

KÜRTÖLŐ

► A 2000. év dátumproblémája lerágott csont. Már mint a sajtóban. Fel kell kötnie a gatyáját annak, aki újat akar mondani róla. Én felkötöttem.

Itt és most csak az adatvesztés kockázatának csökkentéséről akarok szólni. Azon belül is csak arra a problémára koncentrálok, amelyet a számítógépekben a hibás dátumszámoló algoritmusok generálnak majd – és nemcsak január elsején, hanem attól kezdve folyamatosan. Mindennap éppen annyiszor, ahányszor megkérik őket, hogy számoljanak. Ezek az algoritmusok úgy fognak működni, mint megannyi vírus: hibás, a valóságnak nem megfelelő számokat fognak előállítani mindannyiszor.

A vírusanalógia azért is helyénvaló, mert ezek a hibás, dátum típusú számok aktivizálódni fognak. Mikor? Amikor a programok ezekkel a téves – akár negatív! – számokkal dolgozni kezdenek, olyan adatbázist hagyva maguk után, amelyből már nem lehet kibogozni, hogy mi, mikor és hogyan okozta a problémát. A megelőzésnek egy

ésszerű, ma leggyakrabban alkalmazott módját ismertetem, amely a dátumszámoló algoritmus helyének felderítésére koncentrál.

HARDVER. Több ezer diagnosztizáló program jelent meg, egy részük ingyen letölthető. Minimálisan arra adnak választ, hogy a gép órája 2000-ben is megfelelően fog-e működni, vagy sem. Az intelligensebbek nemcsak a vizsgálat idején jeleznek, hanem beülnek a rendszerbe, és folyamatosan figyelnek. Ez nagyobb biztonságot (kisebb kockázatot) jelent, mert arra senki sem vehet mérget, hogy az egyszeri vizsgálatnál a dátumszámoló algoritmus minden ága kipróbálásra kerül. Persze ezek a rezidens szoftverek már fizetősek. Gépenként akár 5–10 ezer forint is lehet az árak. Egyes gépeknél, ahol flash BIOS van, a gyártók támogatást adnak a gyógyításhoz, a hibás rész lecseréléséhez. Jó, ha ezt a műveletet szakember végzi, mert nem nehéz az alaplapot örökre tönkretenni.

OPERÁCIÓS RENDSZER (OR). Az OR gyártói készítették

vagy fogják készíteni a javító szoftverecskéket. Sajnos van olyan, aki még – például a magyar nyelvű változatához – nem készítette el. Ennél rosszabb az, aki kijelentette, hogy nem is fogja. A szegény Win3.x magyar változata is erre a sorsra jutott. Ha több OR van egy gépen, előfordulhat, hogy a javító programocskák egyikben-másikban elkavarnak valamit, amire már volt is példa. Ajánlatos tehát lementeni a teljes rendszert, mielőtt a javítóprogramot ráeresztjük.

FELHASZNÁLÓI SZOFTVEREK. Ez a leginkább szerteágazó, tehát legzavarosabb terület. A legnagyobb gyártók elkészítették (vagy ígérik, hogy elkészítik) a javítókészletet. Nagy számban vannak forráskódú programokat ellenőrző programok. Különböző tesztelő, szimulációs rendszerek is ismertek a diagnosztizálásra. Ennek ellenére a probléma megoldásának az lehet a legkézenfekvőbb formája, ha lecseréljük a felhasználói szoftvert.

Kürti Sándor

sandor.kurti@kurt.hu

ÉLRE TÖR A K7

► Megjelent, és külföldön már kapható az AMD új generációs processzora, a K7 kódnevű Athlon. Az internetes szaklapok szerint az Athlon azonos órajel esetén 15–20 százalékkal gyorsabb az Intel csúcsmo­delljénél, a Pentium III-nál, miközben valamivel olcsóbb is annál. Az új CPU nem kevesebb, mint 22 millió tranzisztort tartalmaz, és 128 KB L1 gyorsítótárral rendelkezik. A K7 elterjedésének egyetlen akadálya lehet az, hogy a processzort támogató alaplapgyártók listája ma még igen szűkös. Mire az új processzor itthon is kapható lesz, ez valószínűleg megváltozik, mert az új CPU sikere láttán egyre több alaplapgyártó cég jelent be a K7-et támogató terméket.

R. G.

HÁLÓTÁRSÁK AZ ÉTERBEN

► Mind több rádióműsor segít eligazodni az internet világában, függetlenül attól, hogy állami vagy magánfinanszírozású médium. Elég csak a közszolgálati Petőfi Rádió Modem idők műsorára (www.net.hu/modemidok) vagy a kereskedelmi Danubius Jáksó László vezette csacsogós, ám közérthető, kétórás blokkjára (<http://jakso.sk-szeged.hu>) gondolni. Jó néhány regionális rádió is szakít műsoridőt a világhálóra.

Egyedülállóan az országban, két egyetemi várossal – Miskolccal és Debrecennel – a közép-pontban, regionális tartalomszolgáltatást nyújt például a Hálótárs című telekommunikációs hírmagazin és a műsort kiegészítő Hálótárs Plusz, ami már nem a hét-

köznapi netezőhöz, hanem a világháló rabjaihoz szól. Az informatikáról hírt adó információk Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és Hajdú-Bihar megyében több mint félmillió emberhez jutnak el a rádiófrekvencián.

A műsor három szerkezeti elemre tagolódik, amelyek közül a Hírblokk játssza a főszerepet. A Hálótárs rovat élő beszélgetéseknek ad helyet. Élőben kapcsolták már jó néhányszor a Matáv Telefonkártya-börzét, a Kecskeméti Repülőshow-t, vagy az Atlétikai Európa-bajnokságot. S természetesen mindezt sok zenével és játékkal fűszerezik az egyetemista műsorszerkesztők.

P. ZS.

Számítógép:
27 600 forint (+ÁFA)
plusz
HP nyomtató:
14 900 forint (+ÁFA)

Ennyiért elviheti!

Megéri!

Lapozzon!

AZ INFORMÁCIÓ szabadságáért

► (Népszabadság, Index) Az elektronikus információ szabadságának érvényesülését vizsgálja az adatvédelmi biztos és munkatársai. Elsőként azt tekintik át, hogy az egyes közintézmények milyen módon használják ki a világhálós lehetőségeket. Benyomásaik rendkívül vegyesek: egyes minisztériumok honlapjukon részletes tájékoztatást adnak tevékenységükről, mások egyáltalán nem tartják fontosnak, hogy megjelenjenek az interneten. Bár a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény ilyen kötelezettséget nem ír elő, az információs szabadság érvényesülésének egyik igen fontos eszköze az internet. Magyarországon viszonylag átfogó tájékoztatást csak a tárcák egy része ad közre, ezért elképzelhető, hogy az adatvédelmi biztos a vizsgálat után ajánlást bocsát ki.

CÍMVÁLTOZÁS

► (Index) Mail.matav.hu-ról matavnet.hu-ra változnak a Matávnet internet-előfizetőinek e-mail címei. Az új címek már most használhatóak, de a régiéket párhuzamosan tovább élnek még két évig. Az új előfizetők már automatikusan az új címet kapják. A változás mintegy 20 ezer előfizetőt érint.

ÚJ HANGNORMA az MTV1-en

► (Prím-online) A KHVM egyik tavalyi rendelete értelmében az Antenna Hungária (AH) ez év végéig folyamatosan áttér az EU-szabvány-nak megfelelő hangnormára az MTV1 országos földi hálózatának UHF sávban sugárzó adóin. Az átállásból a tévénezők döntő többsége semmit nem vesz észre, hisz a használatban lévő készülékek 98 százaléka automatikusan vált az új hangnormára. Egyes nagy értékű, bonyolultabb tévékészülékeknél, ahol csatornánként lehet például a hangnormát is beállítani, valamint a kábeltévés fejjállomások vevőinél előfordulhat, hogy a használati utasítás szerint át kell állítani az MTV1 műsorhangját D/K-ről D/G-re. Gond lehet még egyes nagyon öreg fekete-fehér készülékeknél is.

1800-AS ALAPÍTÁS

► (Hírnet) Az Antenna Hungária aláírta a DCS 1800-as mobilszolgáltató alapító okiratát. A tender győztesével, a PrimaTel konzorciummal megalakított mobilszolgáltató alaptökeje 24 milliárd forint, ebből az Antenna Hungária (AH) részesedése 20 százalék. A Magyar Postán (MP) keresztül az állam to-

vábbi 10 százalékot tudhat magáénak. Eredetileg arról volt szó, hogy 40–50 milliárd forint lesz a társaság alaptökeje, így a végleges okirat szerint ez a fele a tervezettnak.

INGYENES INTERNETEZÉS az Elendernél

► (Internetto) Vince Mátyás, a Matávnet Kft. ügyvezető igazgatója bejelentését követően, miszerint ősztől jelentősen (értesülések szerint 20–30 százalékkal) csökkenni fog náluk az internetezés díja, a cég legnagyobb versenytársa, az Elender is nyilatkozott: internetszolgáltatási bevételeik 75 százaléka üzleti előfizetőiktől származik, akik kevésbé árérzékenyek, mint a Matávnet ügyfelei – mondta Dr. Kóka János, az Elender Rt. vezérigazgatója. Véleménye szerint a magyar internetes piac hosszú távú fejlődéséhez elengedhetetlen az olcsó csatlakozás, így szeptembertől az év végéig minden eddigi előfizetőjük, de szeptember 2-től október 11-ig az új előfizetők is, ingyen internetezhetnek mindennap 14 órától este 10-ig.

ATTITÜD KUTATÁS a magyar vezetőknél

► (Munkatársunktól) A Carnation Consulting stratégiai internet-tanácsadó cég az utóbbi 3 hónapban magyarországi, illetve multinacionális nagyvállalatok felső és középvezetőit kérdezte arról: mennyire tartják jelentősnek és mit jelent mindennapi életükben, munkájukban az internet. A felmérés során kiderült: a 100 megkérdezett közül 46 gyakorlatilag nem tartja fontosnak az internetet, vagyis passzív. Sokuknak e-mail címe sincs, napi munkájukban egyáltalán nem kell használniuk a világhálót, s a beszélgetés során úgy tűnt, jobban örülnének, ha nem is kellene ezzel foglalkozniuk. A legtöbb ilyen vezető a könnyű- és nehéziparban dolgozik, ám megdöbbentő: egyes pénzügyi vezetők is ebbe a kategóriába sorolhatók. A második, „érdeklődő” csoportba 25 vezető került. Ők túlnyomórészt reklámügynökségeknél, vezetői tanácsadóknál, biztosítótársaságoknál dolgoznak. Magatartásuk nem elzárkózó, az internetet az üzleti folyamatokban nem, magánemberként viszont használják. A harmadik kategóriába az a 18 válaszadó került, aki felismerte az internet vállalati folyamatokban játszott jelentős szerepét és gyors térhódítását. A negyedik csoportba a 100 megkérdezettből mindössze 11 sorolható. Ők nem csak érdekesnek, de fontosnak és hasznosnak látják az internet előretörését.

BULI VAN!

► (Prím-online) Szeged internetszolgáltatója, a Tizanet szeptember 18-án hagyományörző módon újra megrendezi az egész napos családi bulit, a NetParty '99-et. Az esemény a város minden korosztályát megmozgatja: a színpadi rendezvények mellett számos kísérőprogrammal szórakoztatják a rendezők a tisztelt közönséget. A legkisebbek (illetve szüleik) máris nevezhetnek digitális fényképükkel a BabyNet szépségversenyre.

MŰSZAKI KÖNYVEK a hálón

► (Munkatársunktól) A www.muszakiaido.hu címen található meg a Műszaki Könyvkiadó. Augusztus 20-án jelentek meg először a neten. Közismereti, felsőoktatási-, ismeretterjesztő-, és szakkönyveket kereshet a látogató a honlapon, s többek között megismerheti a kiadó több mint hatszáz kötetének szerzőit, a könyvek tartalmát. Téma szerint válogathat az olvasó, ám ha csupán egy bizonyos kiadványra kíváncsi, akkor a keresőprogram segítségével a cím vagy a szerző nevének megadása után rákérdezhet a műre.

SOKASODÓ bankkártyák

► (Bankszemle, Internetto) Az elmúlt év végén 25 bank és 144 takarékszövetkezet foglalkozott bankkártya-kibocsátással, a kártyák száma – 43 százalékos növekedéssel – meghaladta a 2,9 millió darabot, a velük lebonyolított forgalom pedig 1047 milliárd forintot tett ki. A bankkártyák mellett még mintegy 200 ezer darab nem banki (főként benzintársaságok által kibocsátott, smart card) kártya volt forgalomban. A külföldön és belföldön egyaránt használható bankkártyák száma megközelíti a 2,5 millió darabot. A Magyarországon 1998-ban lebonyolított tranzakciók 94 százaléka még mindig készpénzfelvét volt.

Összeállította: Gecse Mariann

mgecse@comptech.hu

Ennyiért megéri!

ORCA Home Intel m.ATX alaplap, Celeron 333 Mhz CPU 128 kb cache, 32 MB RAM, 4.3 GB HDD, 1,44 Fdd, ATI Rage Pro 4MB AGP grafika, 40X Pioneer CD-ROM, Yamaha 3D PCI hangkártya, Cherry 105 gombos billentyűzet, Logitech Pilot egér

+ Ajándék Pop Lexikon CD

109.900 forint (+ÁFA)

Részletfizetési lehetőség:

27.600 Ft előleg

+ havi 6.100 Ft (24 hónap)

ORCA Game Epox ATX alaplap ZX (100 Mhz) Chip, Celeron 366 Mhz CPU 128 kb cache, 64 MB RAM, 6,4 GB HDD, 1,44 Fdd, 3dfx Voodoo 3 2000 AGP grafika 16 MB RAM, 40X Pioneer CD-ROM, Aureal Vortex 3D PCI hangkártya, Philips aktív hangfal, Cherry 105 gombos billentyűzet, Logitech Pilot egér

+ Ajándék Pop Lexikon CD és Saitek X6-30 Game Pad

149.900 forint (+ÁFA)

Részletfizetési lehetőség:

37.600 Ft előleg

+ havi 8.300 Ft (24 hónap)

Mindkét konfigurációhoz 5%-os kedvezménnyel választhat monitort,

valamint **HP Deskjet 610**

színes, kétféjes tintasugaras nyomtatót, 31.900 Ft (+ÁFA) helyett

14.900 forintért* (+ÁFA)

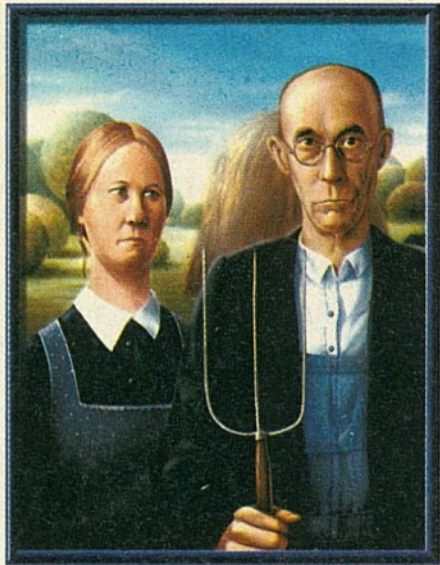

*Akciók a készlet erejéig tart és kizárólag ORCA számítógép vásárlása esetén érvényes!

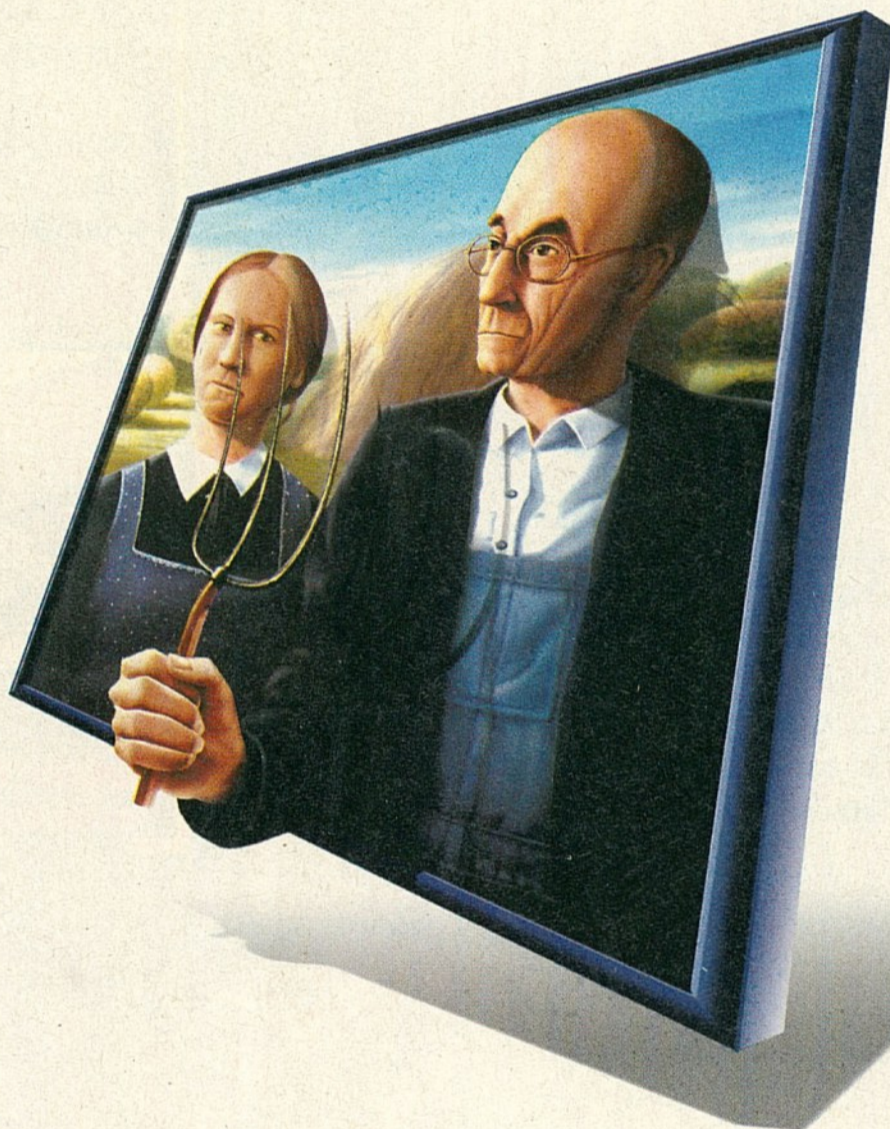
HERTA
OTTHON A SZÁMÍTÁSTECHNIKÁBAN

Keresse fel személyesen is üzleteinket!

Budapest, VII., Dohány u. 37. Tel/Fax:322-7846 (Számítástechnikai szaküzlet és szervíz) ■ Bp. XV., Szentmihályi út 131. (Pólus Center) Tel/Fax:419-4020 ■ Bp. III., Vörösvári út 23. Tel/Fax:368-8864 ■ Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel/Fax:266-5052 ■ Bp. X., Kerepesi út 73. (Park Plaza üzletközpont) Tel/Fax:262-3164 ■ Bp. XX., Kossuth L. u. 33. (Erzsébet Áruház) Tel/Fax:285-6004 ■ Bp. II., Gábor Áron u. 74-78. (Rózsakert Bevásárlóközpont) Tel/Fax:391-5840 ■ Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14. (Lurdy ház) Tel/Fax:456-1131

A HP Brio BAx és az új, 3D utasításkészlettel rendelkező Intel® Pentium® III processzor meglepő dolgokra képes!

PUBLICIS

Mit várunk el a számítógépektől? Gyorsaságot, megbízhatóságot, a legmodernebb hardvert, és természetesen azt, hogy mindehhez a legjobb áron jussunk hozzá.

A HP Brio BAx pontosan ezt kínálja. Az Intel® Pentium® III processzornak köszönhetően villámgyorsan dolgozik, legyen a munka tárgya bármilyen adatbázis, grafika vagy hang. A 3 dimenziós alkalmazásokat pedig az Intel® Pentium® III processzor különleges utasításkészlete kelti életre.

Itt a legjobb alkalom rá, hogy a HP Brio BAx számítógépnek köszönhetően Ön is teret nyerjen - most 275 000 forintért.

HP Brio BAx számítógép:

HP Brio mikrotorony ház, Intel® Pentium® III processzor 450 MHz, 64 MB RAM, Matrox MGA G200 AGP 2X 8MB video, 8,4 GB HDD, 48x MAX IDE CD, 18-bit stereo full duplex audio, Windows 98, HP DMI & TopTools, McAfee Virus Scan, 3 év garancia

 **HEWLETT®
PACKARD™**

További információért hívja a HP Vevőszolgálatot: 382-1111.
HP Magyarország Website: <http://www.hp.hu/brio>

Intel, Intel Inside logos and Pentium III are registered trade marks of the Intel Corporation.

